

Pravna fakulteta
Univerza v Ljubljani
100

Univerza v Ljubljani

PRAVNA FAKULTETA

LETNO POROČILO 2018

POSLOVNO POROČILO S POROČILOM O KAKOVOSTI

Vizitka članice

Ime zavoda:	Univerza v Ljubljani, Pravna fakulteta
Krajše ime zavoda:	Pravna fakulteta
Ulica:	Poljanski nasip 2
Kraj:	Ljubljana
Spletna stran:	www.pf.uni-lj.si
Elektronski naslov:	pf-dekanat@pf.uni-lj.si
Telefonska številka:	(01) 42 03 113
Številka faksa:	(01) 42 03 115
Matična številka:	1627104000
Identifikacijska številka:	SI 13125427
Transakcijski podračun:	01100-6030707313 pri UJP

Poročilo je pripravila Komisija za kakovost v sestavi: izr. prof. dr. Katja Filipčič, prodekanja za kakovost (predsednica komisije), izr. prof. dr. Jerca Kramberger Škerl, prodekanja za študijske zadeve, doc. dr. Aleš Novak, Urška Janežič, Alenka Peterka, Leonardo Rok Lampret, Miriam Gajšek.

KAZALO

1.	UVOD	4
2.	POSŁANSTVO IN VIZIJA UNIVERZE V LJUBLJANI TER ČLANICE	4
3.	IZVEDENE DEJAVNOSTI V LETU 2018 s samoevalvacijo	5
3.1	PO DEJAVNOSTIH	5
3.1.1	Izobraževalna dejavnost.....	5
3.1.1.1	Prva stopnja z evalvacijo študijskih programov.....	5
3.1.1.2	Druga stopnja z evalvacijo študijskih programov	14
3.1.1.3	Tretja stopnja z evalvacijo študijskih programov	15
3.1.1.4	Internacionalizacija v izobraževalni dejavnosti.....	18
3.1.2	Raziskovalna in razvojna dejavnost (z internacionalizacijo)	23
3.1.3	Prenos in uporaba znanja – tretja dimenzija univerze (z internacionalizacijo)	30
3.1.4	Ustvarjalne razmere za delo in študij	32
3.1.4.1	Obštudijska in interesna dejavnost, storitve za študente	32
3.1.4.2	Knjižnična in založniška dejavnost	35
3.1.5	Upravljanje in razvoj kakovosti	41
3.1.5.1	Delovanje sistema kakovosti (sistem in procesi)	41
3.1.5.2	Mehanizmi za spremljanje in izboljševanje kakovosti.....	42
3.1.5.3	Zunanje evalvacije in akreditacije.....	42
3.1.6	Pogoji za izvajanje dejavnosti in podpora dejavnost	43
3.1.6.1	Upravljanje s stvarnim premoženjem	43
3.1.6.2	Informacijski sistem.....	44
3.1.6.3	Upravljanje s človeškimi viri.....	45
3.1.6.4	Zagotavljanje stikov z javnostmi.....	47
3.1.6.5	Vodenje in upravljanje organizacije.....	48
3.1.7	Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev.....	49
4.	PRILOGE	50
4.1	Oddelki članice.....	50
4.2	Predstavitev članice (zahteva MIZŠ).....	50
4.3	Realizacija predlogov ukrepov iz Poslovnega poročila 2017	51
4.4	Povezovanje PF z okoljem in dosežkov v okviru obštudijskih dejavnosti PF v 2018..	54
4.5	Program ŠS članice - obštudijska dejavnost.....	54

1. UVOD

Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani (v nadaljevanju: PF) je v letu 2018 poslovala uspešno in si prizadevala za zagotavljanje kakovosti na vseh področjih svojega delovanja. Ukrepi in dosežki v letu 2018 in izzivi za leto 2019 so predstavljeni v nadaljevanju tega poročila.

2. POSLANSTVO IN VIZIJA UNIVERZE V LJUBLJANI TER ČLANICE

Poslanstvo Univerze v Ljubljani

Univerza v Ljubljani (v nadaljevanju: UL) goji temeljno, aplikativno in razvojno raziskovanje ter si prizadeva dosegati odličnost in najvišjo kakovost ter izpolnjevati najvišja etična merila na vseh področjih znanosti, umetnosti in tehnike. Na teh področjih skrbi za utrjevanje nacionalne samobitnosti, posebej z razvojem slovenske strokovne terminologije.

Na osnovi lastnega raziskovanja ter domačih in tujih raziskovalnih dosežkov izobražuje kritično misleče vrhunske znanstvenike, umetnike in strokovnjake, ki so usposobljeni za vodenje trajnostnega razvoja, ob upoštevanju izročila evropskega razsvetljenstva in humanizma ter ob upoštevanju človekovih pravic. Posebno skrb namenja razvoju talentov.

Spodbuja interdisciplinarni in multidisciplinarni študij. Izmenjuje svoje dosežke na področju znanosti in umetnosti z drugimi Univerzami in znanstvenoraziskovalnimi ustanovami. Tako prispeva svoj delež v slovensko in svetovno zakladnico znanja in iz nje prenaša znanje med študente in druge uporabnike.

Sodeluje z organizacijami iz gospodarstva in storitvenih dejavnosti v javnem in zasebnem sektorju, z državnimi organi, lokalnimi skupnostmi ter civilno družbo. S tem pospešuje uporabo svojih raziskovalnih in izobraževalnih dosežkov ter prispeva k družbenemu razvoju. Z dejavnim odzivanjem na dogajanja v svojem okolju predstavlja kritično vest družbe.

Vizija Univerze v Ljubljani

Univerza v Ljubljani bo leta 2020 prepoznana, mednarodno odprta in odlična raziskovalna univerza, ki ustvarjalno prispeva h kakovosti življenja.

Poslanstvo in vizija PF

PF je avtonomna in ustvarjalna akademska skupnost učiteljev, raziskovalcev, študentov in drugih sodelavcev. Njena visoka akademska odličnost temelji na kakovostni izvedbi študijskih programov, stalni interakciji s spreminjajočim pravnim okoljem in razvijajočo sodno prakso ter vpetosti njenih članov v družbeno okolje. Družbena odgovornost PF je trdna podpora vladavini prava in pravni državi kot najvišji civilizacijski vrednoti.

PF bo še naprej zasledovala svoj cilj in ostala najboljša pravna šola v državi, katere diplomanti bodo najboljše usposobljeni za opravljanje najzahtevnejših praviških poklicev v pravosodju in sposobni vključevanja v mednarodni prostor. Cilj ostaja uvrstitev med pravne šole, ki v svetovnem merilu izstopajo s svojo odličnostjo in kakovostjo ter sodobnim in ustvarjalnim pristopom k pravnemu študiju.

PF izvaja pedagoško in znanstveno raziskovalno delo. PF izvaja nacionalni raziskovalni in razvojni program kot del obveznega pedagoškega dela in v sklopu temeljnih, aplikativnih, razvojnih in drugih projektov. Raziskovalno in razvojno delo kot del obveznega pedagoškega dela izvajajo visokošolski učitelji in visokošolski sodelavci na svojih področjih. PF si bo tudi v prihodnje prizadevala še izboljšati

kakovost študija, razširiti obseg in intenzivnost raziskovalnega dela na pravnem področju in še intenzivirati mednarodne povezave v okviru tega.

Za postopno uresničevanje poslanstva in razvojne vizije in za razrešitev navedenih temeljnih razvojnih vprašanj potrebuje PF jasne strateške usmeritve ter iz njih izpeljane dolgoročne cilje. Te usmeritve in cilji so zajeti v Strategiji razvoja Pravne fakultete Univerze v Ljubljani 2013-2020, ki jo je sprejel senat PF na svoji 9. seji 23. junija 2014 in je dostopna na <<http://www.pf.uni-lj.si/media/strategijapf1.pdf>>.

3. IZVEDENE DEJAVNOSTI V LETU 2018 s samoevalvacijo

3.1 PO DEJAVNOSTIH

3.1.1 Izobraževalna dejavnost

Do leta 2020 zasleduje Univerza v Ljubljani (UL) tri poglobitne dolgoročne cilje na področju izobraževanja:

- nekoliko zmanjšati število študentk in študentov,
- povečati število diplomantov za tretjino in povečati kakovost diplom,
- zmanjšati razdrobljenost programov.

Upošteva je navedene dolgoročne strateške cilje UL je tudi ena od poglobitnih usmeritev PF dvig kakovosti na področju izobraževanja. Ob tem pa lahko ponovimo, da je PF do konca leta 2018 navedene cilje UL na tem področju v veliki meri že dosegla.

Izhajajoč iz Strategije razvoja Pravne fakultete Univerze v Ljubljani 2013–2020 pa zasleduje PF na področju izobraževanja zlasti te poglobitne cilje:

- izobraziti široko razgledanega pravnika, ki se bo znal samostojno in kreativno soočati z družbenimi izzivi;
- povečati kakovost izvedbe študijskih programov na vseh stopnjah študija;
- povečati uspešnost in učinkovitost študija;
- tesneje povezati znanstvenoraziskovalno in izobraževalno dejavnost;
- okrepiti sodelovanje z drugimi visokošolskimi zavodi znotraj in izven UL;
- okrepiti vse oblike mednarodnega sodelovanja na pedagoškem področju;
- intenzivneje povezati izvedbo pedagoškega procesa z družbenim okoljem, predvsem z vključevanjem strokovnjakov iz pravosodja.

3.1.1.1 Prva stopnja z evalvacijo študijskih programov

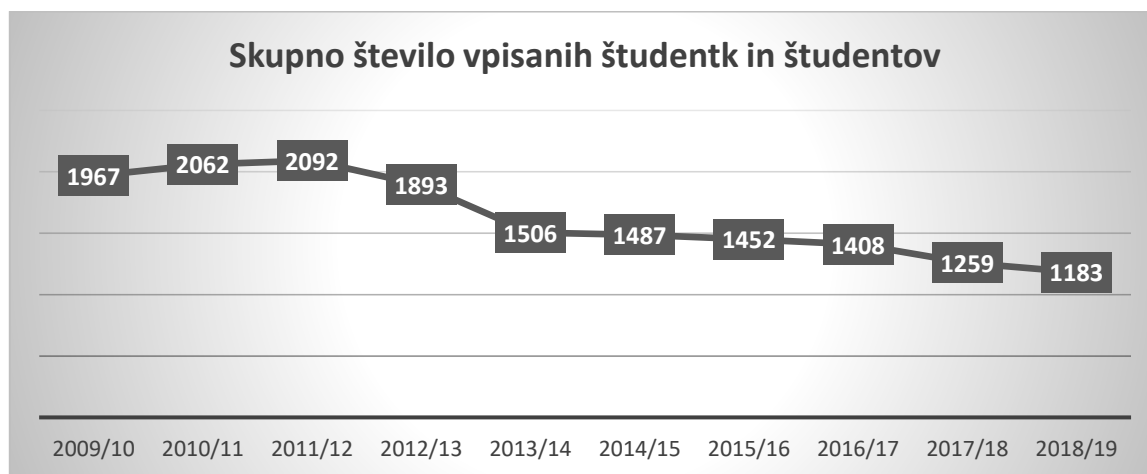
Kot že vrsto let poprej, tudi za leto 2018 velja, da **neustrezna ureditev študijskega programa v obliki ločene I. in II. bolonjske stopnje** neugodno vpliva na možnost smiselnega spremljanja kazalnikov kakovosti. Ta dejavnik je bil že v preteklih letih izpostavljen kot ena ključnih pomanjkljivosti na področju zagotavljanja kakovosti študija na PF, zato je treba uvodoma ponovno omeniti prizadevanja PF za uvedbo enovitega petletnega magistrskega študija prava, s katerimi je PF nadaljevala tudi v letu 2018. V letu 2018 smo tako intenzivno pripravljali študijski program enovitega magistrskega študija, ga usklajevali na več sestankih predstojnikov kateder in v razgovorih med nosilci predmetov ter ga do konca leta 2018 pripravili za sprejem na senatu PF. Izhajali smo iz programa, ki ga je senat potrdil že leta 2014. Vendar pa kljub njegovemu sprejemu na senatu nismo bili v celoti zadovoljni z njim, ker ni v polni meri izpolnil našega cilja, to je vsebinske sklope smiselno porazdeliti na pet let študija tako, da

bo med predmeti dosežena ustrezna horizontalna in vertikalna povezanost. Delo na izboljšanju že sprejetega programa je zastalo predvsem zaradi reakreditacije vseh naših programov. Tato smo v letu 2015 namenili veliko pozornosti pripravi vlog za reakreditacijo obstoječih programov I., II. in III. stopnje, v letu 2016 pa pripravi obiska komisije NAKVIS kot del postopka reakreditacije. Tako smo z delom na pripravi enovitega magistrskega programa začeli v letu 2017 in intenzivneje nadaljevali v letu 2018. Dolgotrajen postopek oblikovanja novega programa se je obrestoval, saj ocenjujemo, da je novi predlog boljši od programa iz leta 2014, ker v večji meri izpolnjuje namen preoblikovanja študija prava v enovit magistrski študij. V skupini, ki je leta 2014 pripravila (izhodiščni) predlog programa, je poleg predstavnikov vseh kateder sodeloval tudi predstavnik študentov. V spreminjanje tega programa v letu 2018 pa smo vključili Študentski svet tako, da smo vodstvu ŠS posredovali predlog programa, že usklajenega z vsemi nosilci predmetov in na srečanju ŠS z vodstvom PF upoštevali nekatere predloge študentov. Po sprejemu prenovljenega enovitega magistrskega programa na senatu v začetku leta 2019 bomo pripravili vlogo za akreditacijo tega programa.

PF je že leta 2016 začela postopek za akreditacijo študijskega programa za izpopolnjevanje, ki smo ga poimenovali Specializacija znanj s področja prava in v okviru katerega smo oblikovali 20 modulov. Postopek akreditacije na NAKVISu je bil zelo dolg in šele dne 21. 6. 2018 je podelil akreditacijo programu za nedoločen čas. Takoj smo pričeli s pripravami za izvedbo. Zaradi obremenjenosti pedagogov s pedagoškimi obveznostmi na treh študijskih programih (program I., II. in III. stopnje) smo se odločili, da bomo v študijskem letu 2018/2019 izvedli 10 modulov (od marca do junija 2019), v naslednjih letih pa še vse ostale. Posamične module bomo razpisovali na vsakih nekaj let. K sodelovanju k izvedbi smo povabili Vrhovno sodišče RS, Odvetniško zbornico in Odvetniško akademijo. Vsi so se odzvali našemu vabilu in dogovorili smo se, da bodo ugledni strokovnjaki iz prakse sodelovali pri izvedbi predavanj in/ali seminarjev pri večini predmetov. Poleg odvetnikov in sodnikov bomo k izvedbi pritegnili tudi druge strokovnjake s področja modulov. V začetku decembra smo na spletni strani PF omogočili elektronsko prijavo, prijave pa zbiramo od 19. 12. 2018 do 15. 2. 2019. Program za izpopolnjevanje predstavlja pomembno obogatitev izobraževalne dejavnosti PF s ponudbo k praksi usmerjenega nadaljnjega izobraževanja pravnih in pravnikov. Več informacij o vsebini in izvedbi programa za izpopolnjevanje je objavljeno na <http://www.pf.uni-lj.si/program-za-izpopolnjevanje/>.

Sicer je PF tudi v letu 2018 nadaljevala z uresničevanjem enega od svojih in univerzitetnih strateških ciljev, tj. **postopnega zmanjšanja števila študentk in študentov**. Trend zmanjševanja skupnega števila študentk in študentov, ki ga je mogoče opazovati že zadnjih nekaj let, se je nadaljeval tudi v letu 2018. Skupno število študentk in študentov PF je tako ob koncu leta 2018 upadlo na manj kot 1200 (glej tudi graf 1, ki prikazuje gibanje skupnega števila študentk in študentov PF od uvedbe bolonjskih študijskih programov).

Graf 1: Gibanje skupnega števila študentk in študentov od uvedbe bolonjskih študijskih programov

Prikazano gibanje skupnega števila študentk in študentov pa je treba gledati v povezavi z gibanjem števila zaposlenih na PF, saj je le na ta način mogoče oceniti enega od pomembnih kazalnikov kakovosti izobraževalne dejavnosti, tj. **(ne)ustrezno razmerje med številom pedagogov (in drugih zaposlenih)**

ter študentk in študentov.¹ V preteklih letih je bilo namreč že večkrat izpostavljeno, da je prav to ena od okoliščin, ki (lahko) ohromi možnost kakovostnega izobraževanja.

Tudi v letu 2018 je mogoče zmanjševanje skupnega števila študentk in študentov pojasniti zlasti z zmanjšanim številom razpisanih mest v prvem letniku; od leta 2015/16 razpisujemo 200 mest na rednem študiju, pred tem pa 256 in celo več mest (generacije, ki zaključujejo študij, so še vedno številčnejše od generacij, ki se na novo vpisujejo na PF).² Podobno kot v preteklih letih velja opozoriti, da to načeloma ni posledica upadanja zanimanja za študij prava na PF. Kljub nekaterim nenaklonjenim zunanjim okoliščinah (npr. številčno manjše generacije, konkurenca na trgu pravnega izobraževanja) ostaja ***zanimanje za študij na PF*** sorazmerno veliko. To je predvsem odraz dolgoročnih prizadevanj PF za kakovost študija in ohranitev njenega visokega ugleda. Poleg tega pa je PF podobno kot v preteklih letih, tudi v letu 2018 aktivno delovala v smeri promocije študija prava na PF. Tako je npr. v namen celovite predstavitve pravnega študija (poleg ponovno dobro obiskanih informativnih dni) v sodelovanju s številnimi srednjimi šolami po Sloveniji organizirala tudi vrsto predstavitev študija in obštudijskih dejavnosti, ki potekajo na PF (na primer predstavitev PF na Sejmu izobraževanja in poklicev – Informativa, Sejem obštudijskih dejavnosti v organizaciji društva HOPE (ki deluje na PF), na katerem so se predstavila vsa društva in obštudijske dejavnosti, ki so na voljo študentkam in študentom PF, obiski in predstavitve študija na PF na srednjih šolah, ki jih skrbno izvajajo predvsem asistenti PF). Pri organizaciji in izvedbi predstavitev gre posebej izpostaviti odlično sodelovanje zaposlenih ter študentk in študentov na PF.

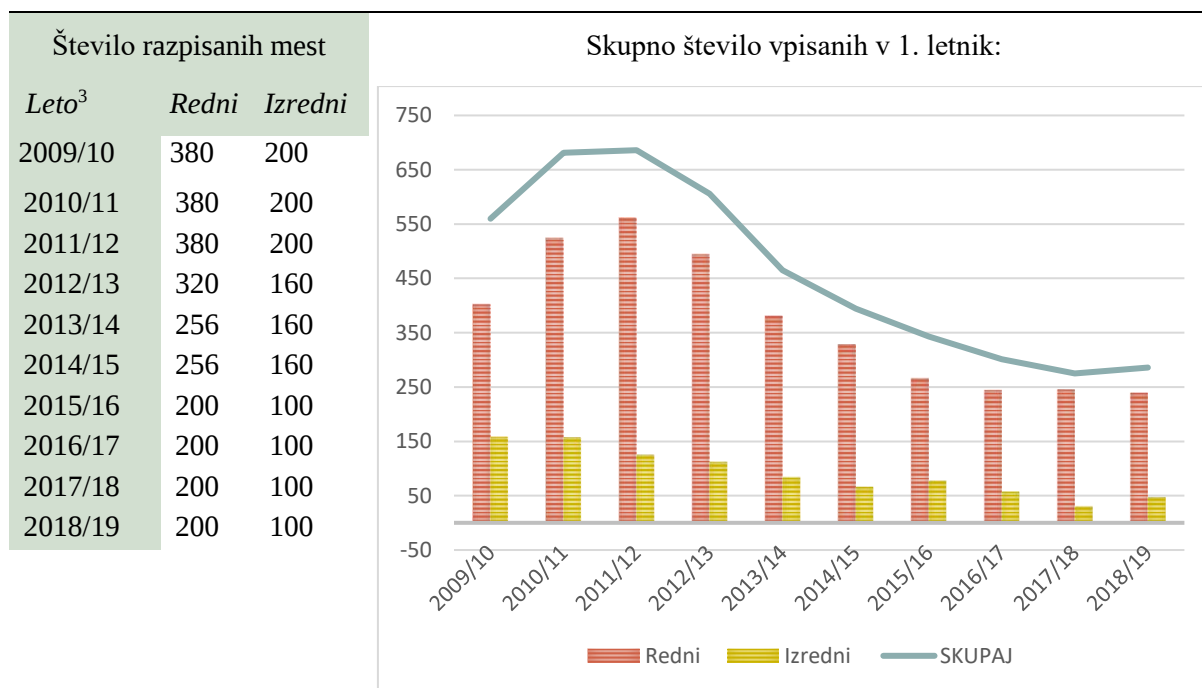
Zmanjšanje števila razpisanih mest na 200 (od leta 2015/16 dalje) in s tem upadanje skupnega števila študentov je pretežno rezultat načrtne usmeritve PF k zmanjševanju celotnega števila študentk in študentov, ki ga PF dosega z ***znižanim številom razpisanih mest (za prvi letnik prvostopenjskega študija prava)*** od leta 2015/16 dalje. V tem kontekstu je PF tudi v letu 2018 nadaljevala po poti, ki jo je začrtala v preteklih letih, in razpisala 200 rednih in 100 izrednih mest za prvostopenjski dodiplomski študij prava.

Podatki v Tabeli 1, ki kažejo gibanje števila razpisanih vpisnih mest za redni in izredni študij od uvedbe bolonjskih študijskih programov, potrjujejo zavezanost PF temu cilju, grafični prikaz, ki kaže skupno število vpisanih v 1. letnik univerzitetnega študijskega programa I. stopnje, pa dokazuje, da so (bila) ta prizadevanja PF uspešna.

¹ Več o gibanju števila pedagoških delavk in delavcev v letu 2018 glej v nadaljevanju poročila, točka 3.1.6.3.

² Drug dejavnik pri zmanjševanju, ki je bil aktualen zlasti v letu 2016, je zaključevanje starega magistrskega programa. Glej *Poslovno poročilo Pravne fakultete Univerze v Ljubljani s poročilom o kakovosti za leto 2016*.

Tabela 1 in Graf 2: Univerzitetni študijski program I. stopnje

Posledice teh prizadevanj za postopno zmanjšanje števila (novih) študentk in študentov se bodo v celoti odrazile šele v prihodnjih nekaj letih, ko bo PF kontinuirano vpisovala konstantno (manjše) število študentk in študentov in ko bodo študentke in študenti, vpisani v 1. letnik programa I. stopnje pred študijskim letom 2015/16 zaključili študij. Prav tako pa bo šele v prihodnjih letih (s primerjavo drugih kazalnikov kakovosti) mogoče celovito oceniti predvidene pozitivne posledice tega zmanjšanja števila študentk in študentov na kakovost študija na PF.

Medtem ko so razpisana mesta na rednem študiju zapolnjena že v prvem roku, pa se v zadnjih letih na izredni študij vpiše bistveno manj študentk in študentov od razpisanih mest. V letu 2016/17 je bilo tako v 1. letnik (prvič) vpisanih 45 študentk in študentov, samo 24 študentk in študentov v letu 2017/18 in 43 študentk in študentov v letošnjem študijskem letu. Majhno število vpisanih na izredni študij je očitno posledica povečane možnosti vpisa na pravo podobne programe, ki se izvajajo kot redni študiji in zato ni potrebno plačilo šolnine.

Podatki v Tabeli 2 prikazujejo aktualno stanje vpisanih študentk in študentov na PF v začetku študijskega leta 2018/19, in sicer po različnih letnikih in načinih študija (vpisa).

Tabela 2: Število vpisanih na I. stopnji študija v študijskem letu 2018/19

2018/19	1. LETNIK		2. LETNIK		3. LETNIK		4. LETNIK		DODATNO LETO		Skupaj
	Red.	Izred.	Red.	Izred.	Red.	Izred.	Red.	Izred.	Red.	Izred.	
Prvič	196	43	132	9	127	10	146	7	51	0	721
Ponovno	42	4	7	1	3	1	0	0	0	0	58
podaljšan status	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	3
Skupaj	239	47	139	10	131	11	147	7	51	0	782

Glede na uspešno doseženo ciljno vrednost števila vpisanih se bo PF v prihodnje posvetila drugim dejavnikom, ki v tem kontekstu vplivajo na kakovost študija. Tako je bilo npr. v preteklih letih že večkrat

³ V študijskem letu 2008/2009 je PF zadnjič razpisala prosta mesta za (stari) univerzitetni dodiplomski študij Pravo. Od študijskega leta 2009/10 se podatki o razpisanih mestih nanašajo na (bolonjski) univerzitetni študijski program I. stopnje.

poudarjeno, da omejevanje števila vpisanih in posledično manjše število študentk in študentov samo po sebi ni zagotovilo, da se bodo na PF res vpisali tudi najustreznejši kandidati in kandidatke za študij prava. Zato bo PF v prihodnjih letih usmerila pozornost k merilom, po katerih se opravlja izbor za vpis na PF. Preteklih nekaj let je bila pri tem v ospredju zlasti možnost ponovne uvedbe **sprejemnega izpita**. PF je tudi v letu 2018 sistematično pristopila k preučitvi te možnosti, ki je bila v okviru razprave o kakovosti študija na PF že večkrat omenjena kot eden od ključnih ukrepov za doseganje kakovosti. Tudi razpravah leta 2018 pa se je izkazalo, da je vprašljiva smiselnost sprejemnega izpita glede na to, da se zmanjšuje razlika med številom prijavljenih in razpisanim številom mest.

Ne glede na to pa eden od pglavitnih ciljev v prihodnje ostaja iskanje ustreznih načinov za zagotovitev vpisa najprimernejših kandidat in kandidatov za študij prava. Že v letu 2017 je bil storjen prvi korak v tej smeri, tj. začetek izdelave analize profila študentk in študentov, ki so se v preteklih letih vpisali na PF. Eno od meril, ki kažejo na kakovost (bodočih) študentk in študentov, je tudi uspeh na maturi. V poročilu za leto 2017 je objavljen graf, iz katerega je razvidno, kakšne točke so na maturi dosegli študenti, ki so se vpisali v prvi letnik I. stopnje v študijskem letu 2017/18. Zaradi primerjave in spremljanja morebitnega trenda smo skušali na UL (služba za kakovost) pridobiti te podatke tudi za letos vpisane, vendar ta služba UL žal ne razpolaga z njimi. Kljub temu si bomo še prizadevali (pri vpisni službi UL) pridobiti podatke ne le o splošnem uspehu na maturi, ampak tudi o ocenah pri posamičnih maturitetnih predmetih. Radi bi namreč opravili analizo morebitne povezave med ocenami pri posamičnih predmetih na maturi in uspešnostjo študija. Ta analiza bo osnova za oceno, kdo so najustreznejši kandidati in kandidatke za študij prava ter za oblikovanje ukrepov, s katerimi bo PF takšne candidate in kandidatke vzpodbujala k vpisu ali morebiti tudi za spremembo vpisnih pogojev (kot npr. določena višina ocene s katerega od maturitetnih predmetov).

PF od študijskega leta 2009/10 razpisuje tudi 10 mest za tujce. Ker je analiza njihovega uspeha pri študiju pokazala izrazito slabo podobo (le 11,3% jih je po vpisu v obdobju med študijskimi leti 2009/10 do 2015/16 napredovalo iz prvega letnika), je PF s študijskim letom 2018/19 med vpisne pogoje dodala znanje slovenščine. PF namreč ocenjuje, da je neznanje (ali nezadostno znanje) slovenščine pglavitni razlog za takšen slab študijski uspeh vpisanih študentov tujcev. Študij prava temelji namreč na natančnem razumevanju pravnih besedil ter sposobnosti konciznega ustnega in pisnega izražanja v slovenščini. Zaradi nacionalne obarvanosti velikega deleža predmetov je pretežni del študijske literature v slovenščini, ki se za študente tujce brez dobrega znanja slovenskega jezika očitno kaže kot prevelika ovira. PF bo skrbno spremljala uspeh letos vpisanih študentov tujcev in ocenila, ali so potrdila o znanju slovenščine na nivoju B2 zagotovilo za zadostno znanje jezika.

Običajno se kot kazalnika kakovosti upoštevata tudi **prehodnost** študentk in študentov med letniki ter **povprečno trajanje študija**. PF je že v preteklih letih razmeroma nizko prehodnost izpostavljala kot eno od težav pri spremljanju kakovosti izobraževalne dejavnosti. Po eni strani je lahko nizka prehodnost res (upravičeno) razumljena kot pokazatelj sistemskih težav pri študiju, a po drugi strani prav to kaže tudi na ohranjanje trajne skrbi PF za visoko raven študijskih standardov in kakovost njenih diplomantk in diplomantov, ki jih PF ne želi za vsako ceno podrejata pragmatičnim interesom, tj. zgolj nominalnemu dvigu kakovosti. Kljub ambivalentnemu odnosu do prehodnosti kot kazalniku kakovosti študija, pa PF vsa leta spremlja njegovo vrednost. V Tabeli 3 so prikazani podatki o prehodnosti ob začetku študijskega leta 2018/19.⁴ Pri tem velja omeniti še, da glede kazalnika prehodnosti v primerjavi s podatki zadnjih nekaj let v letu 2018 ni bistvenih odstopanj.

⁴ V sistemu kakovosti UL sta glede vprašanja prehodnosti predvidena dva uradna kazalnika: (1) *prehodnost med letniki* in (2) *prehodnost med letniki glede na srednješolski uspeh študentov*. V nadaljevanju je za potrebe kakovosti izobraževalne dejavnosti v tem poročilu relevanten le prvi, tj. prehodnost med letniki, ki jo lahko primeroma opredelimo s pomočjo prehodnosti iz prvega v drugi letnik, ki jo izračunamo na sledeč način: število vpisanih v 2. letnik v obdobju t (tekočem študijskem letu) brez ponavljavcev / število vpisanih v 1. letnik vključno s ponavljavci v prejšnjem študijskem letu ($t-1$). Takšna opredelitev prehodnosti oziroma način njenega izračuna po vsebini ustreza kazalniku *prehodnost čiste generacije*, ki ga v postopkih akreditacije in evalvacije študijskih programov uporablja NAKVIS.

Tabela 3: Prehodnost na I. stopnji študija

Prehodnost	1. letnik (Iz prvega v drugi)	2. letnik (Iz drugega v tretji)	3. letnik (Iz tretjega v četrti)
Skupaj	51 %	90 %	100 %
Redni	51 %	89 %	106 % ⁵
Izredni	30 %	91 %	47 %

V Tabeli 4 pa prikazujemo le čisto prehodnost iz prvega v drugi letnik, ki je izračunana nekoliko drugače kot prehodnost v Tabeli 3 in sicer tako, da zajema le študente drugega letnika, ki so redno napredovali iz prvega letnika (torej brez ponavljalcev). Iz tabele izhaja, da prehodnost nekoliko niha. Zanimiva pa je ugotovitev, da je ob zmanjšanju razpisanih mest nekoliko narasla.

Tabela 4: Prehodnost v drugi letnik (prvi vpis v 2. letnik / prvi vpis v 1. letnik)

Štud. leto napredovanja	Prehodnost v %
2012/2013	34,45
2013/2014	39,76
2014/2015	38,15
2015/2016	41,77
2016/2017	44,21
2017/2018	39,15
2018/2019	44,34

Zanimiv pa je še en izračun prehodnosti: čista prehodnost od 1. do 4. letnika. Ta podatek pa nam pove, kolikšen delež vpisanih v 1. letnik je redno napredovalo (brez ponavljanja ali pavziranja) do vpisa v 4. letnik. Tako izračunano prehodnost za ves čas študija za letos vpisane študentke in študente v 4. letnik smo primerjali s prehodnostjo študentk in študentov 4. letnika v lanskem študijskem letu. Pri tem nismo ločevali prehodnosti redno in izredno vpisanih v 1. letnik, ker lahko študent v času študija prehaja med obema oblikama študija. Iz Tabele 5 izhaja, da le okrog četrtine študentk in študentov redno napreduje iz letnika v letnik v času študija na programu I. stopnje.

Tabela 5: Čista prehodnost od 1. do 4. letnika (prvič vpisani v 4. letnik / prvič vpisani v 1. letnik pred štirimi leti (ne glede na status rednega ali izrednega študenta)

Štud. leto	Prehodnost
2017/2018	23,1 % ⁶
2018/2019	24,5 % ⁷

Ukrep za povečanje prehodnosti (in boljših študijskih rezultatov nasploh) tudi v letu 2018 ostaja **spodbujanje sprotnega dela** študentk in študentov, na primer s preverjanjem prisotnosti na vajah (zlasti v nižjih letnikih, kjer je problem prehodnosti najočitnejši) in delnimi preverjanji znanja (kolokviji). K

⁵ V študijskem letu 2018/19 je v 4. letnik vpisanih več rednih študentk in študentov, kot je bilo lani redno vpisanih v 3. letnik (skupaj s ponavljalci). Razlogi za to so npr., da fakulteta omogoča tudi napredovanje iz izrednega na redni študij, vpis t. i. pavzerjev ter študentk in študentov, ki nadaljujejo s študijem po prekinitvi študija, ki je trajala več kot dve leti (v skladu s Statutom UL).

⁶ V štud. letu 2014/15 je bilo v 1. letnik vpisanih 247 rednih študentov in 52 izrednih, od teh jih je bilo v štud.l. 2017/18 v 4. letnik vpisanih 69.

⁷ V letošnjem štud.l. je med vpisanimi študenti v 4. letnik 62 takšnih, ki so bili prvič vpisani v 1. letnik pred štirimi leti (takrat je bilo skupaj vpisanih 253 študentov (na redni in izredni študij skupaj)).

izboljšanju stanja v zvezi s tem problemom bistveno pripomore tudi vedno večji poudarek, ki ga PF namenja **sistemu tutorstva** na vseh ravneh (tutorstvo za tuje študentke in študente na študijski izmenjavi, predmetno tutorstvo, uvajalno tutorstvo in tutorstvo za študentke in študente s posebnimi potrebami).⁸

Kot že v letu 2017 je bilo tudi v letu 2018 podaljšano zimsko izpitno obdobje za en teden, premik izrednih izpitnih rokov iz marca na januar in rednih izpitnih rokov (za semestrsk predmete) na mesec maj oz. junij. Senat PF je potrdil omenjene spremembe, ki so se začele uporabljati z začetkom študijskega leta 2017/18. S temi ukrepi je PF zagotovila nemoteno izvajanje neposrednega pedagoškega dela v času zimskega in poletnega semestra tudi v študijskem letu 2018/19, ter optimalnejšo razporeditev izpitnih rokov. Primerjava prehodnosti po letnikih pokaže, da ukinitve marčevskega rednega roka ni poslabšala prehodnosti (Tabela 6), kar je skrbelo predvsem študentke in študente. Prehodnost se je celo povečala. Seveda ni mogoče trditi, da je to posledica drugačne razporeditve izpitnih rokov. Za identifikacijo boljšega študijskega uspeha bi bila potrebna natančnejša analiza.

Tabela 6: Prehodnost po letnikih na I. stopnji študija (skupaj redni in izredni)

Prehodnost	1. letnik (Iz prvega v drugi)	2. letnik (Iz drugega v tretji)	3. letnik (Iz tretjega v četrti)
2017/2018	46 %	80 %	97 %
2018/2019	51 %	90 %	100 %

K izboljšanju kakovosti študijskega procesa na PF je bil že v študijskem letu 2017/18 namenjen tudi ukrep **omejitve vpisa na izbirne predmete** programa I. stopnje na 100 mest. V študijskem letu 2018/19 smo vpis na izbirne predmete še dodatno omejili in sicer na 90 mest. Preko informacijskega sistema (ŠIS) se je na posamezni izbirni predmet lahko vpisalo 75 študentk in študentov, 15 dodatnih študentk in študentov pa je lahko dobilo to možnost v postopku obravnave prošnje za zamenjavo izbirnega predmeta. Takšen sistem dodatnih prošenj je bil uveden zato, da ne bi razpisana mesta zapolnili predvsem študenti in študentke, ki so v prejšnjem letu pavzirali in tako študentom in študentkam, ki redno napredujejo, omejili izbiro. Če bi bilo teh prošenj več kot 15, bi se pri njihovi obravnavi upoštevalo redno napredovanje po študijskem programu, kot dopolnilna kriterija pa še število ECTS prejšnjega letnika in povprečna ocena. Izkazalo se je, da pri nobenem predmetu ni bilo več kot 90 želja za vpis in zato navedenih kriterijev za izbiro ni bilo potrebno uporabiti. Z zniževanjem vpisnih mest na izbirne predmete bomo nadaljevali tudi v naslednjem študijskem letu (tudi zaradi zmanjševanja števila študentk in študentov). Pomembno pa je, da je bolj enakomerna razporeditev študentk in študentov pri posameznih predmetih omogočila bolj kakovostno izvedbo posameznih (izbirnih) predmetov: po eni strani se je zmanjšalo število vpisanih pri številčno najbolj obremenjenih predmetih, po drugi strani pa se je z uvedbo tega ukrepa povečala možnost, da se je zaradi nekoliko enakomernejše razporeditve vpisa na izbirne predmete v polnem obsegu izvajalo več izbirnih predmetov, kar prispeva k izbirnosti študija tudi na dejanski ravni.

Spremembe pogojev za zaključek študija na univerzitetnem programu I. stopnje, ki so začele veljati že s študijskim letom 2015/16 so pomembno prispevale h kakovosti študija tudi v letu 2018. Za zaključek študija na I. stopnji univerzitetnega študijskega programa zadostuje, da študent oziroma študentka opravi vse študijske obveznosti in izpite iz posameznih predmetov tega študijskega programa, ni pa potrebno izdelati in uspešno zagovarjati diplomskega dela. Nova ureditev glede zaključka študija na I. stopnji nakazuje tudi namero PF k oblikovanju enovitega petletnega študijskega programa, ki se zaključi s kakovostno izdelanim, obsežnejšim magistrskim diplomskim delom.

S tem je povezano tudi stanje **diplomantk in diplomantov** oziroma **zaključevanje študija** na programu I. stopnje. V Tabeli 7 je prikazano skupno število študentk in študentov, ki so na PF zaključili študijski

⁸ Podrobneje o sistemu tutorstva glej poglavje 3.1.4.1 »Obštudijska in interesna dejavnost, storitve za študente«.

program pravo na I. stopnji, in sicer upošteva začetek izvajanja tega študijskega programa v študijskem letu 2009/10:⁹

Tabela 7: Diplomantke in diplomanti na študijskem programu I. stopnje

Leto	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Število	77	123	225	233	185	150

Medtem ko je od uvedbe bolonjskih študijskih programov leta 2009/10 število študentk in študentov, ki so zaključili študij na I. stopnji naraščalo do leta 2015, pa je v letu 2016 njihovo število začelo padati. Ob tem pa velja opozoriti, da to zmanjšanje števila diplomantk in diplomantov ni posledica dejavnikov kakovosti, kot je na primer (slaba) prehodnost med letniki, temveč je zmanjšanje treba razumeti bolj kot posledico strateške odločitve PF, ki je v preteklih letih znatno omejila vpisna mesta in začela tudi dejansko zmanjševati število vpisanih študentk in študentov.¹⁰

Ukinitve diplomske naloge za zaključek študija I. stopnje (že pred nekaj leti) je dodatno prispevala tudi k manj zapletenemu (in hitrejšemu) **prehodu med I. in II. stopnjo študija**. Večina tistih, ki zaključijo študij na I. stopnji, se odloči za neposreden prehod (nadaljnji vpis) na študij prava II. stopnje.¹¹ Tako je na primer od 164 študentk in študentov, ki so se v študijskem letu 2018/19 prvič vpisali na študijski program II. stopnje, kar 147 (89,6%) takšnih, ki so študijski program I. stopnje zaključili v študijskem letu 2017/18 in torej študij na PF nadaljevali z neposrednim vpisom na študijski program II. stopnje.

Trajanje študija I. stopnje (od vpisa do uspešno opravljenega zadnjega izpita 4. letnika) študentk in študentov, ki so zaključili študij I. stopnje v letu 2018, je 64 mesecev; za redne študentke in študente 63 in za izredne 70 mesecev. Pri tem so med izredne študentke in študente uvrščeni le tisti, ki so imeli ta status v 4. letniku (študent, ki se vpiše v prvi letnik kot izredni študent, lahko preide med izredne in tudi obratno). Zanimiva je primerjava s trajanjem študija na predbolonjskem programu, ki je bil ravno tako štiriletni program, za zaključek študija pa je bilo treba izdelati diplomsko nalogo. Trajanje tega študija je bilo bistveno daljše; študentke in študenti, ki so ta program zaključili v letu 2012, so zanj potrebovali 80 mesecev na izrednem študiju in 92 mesecev na rednem. Razlogov za bistveno krajše trajanje študija v sedanjem programu je več, zagotovo pa je odprava diplomske naloge bistveno prispevala k temu. Poleg tega je lahko razlog tudi v tem, da se v zadnjih letih vsako leto iz fakultete izpiše okrog 100 študentk in študentov. Natančna analiza razlogov za izpis še ni bila narejena, zato lahko zaenkrat le domnevamo, da je temeljni razlog slabši študijski uspeh; študentke in študenti se prepisujejo na drug študijski program. V prejšnjih letih tako velikega števila izpisanih nismo zasledili, zato lahko sklepamo, da so študentke in študenti kljub počasnejšemu napredovanju vztrajali v programu do njegovega dokončanja.

Kot v preteklih letih, tudi za leto 2018 velja, da so za kakovost v izobraževalnem procesu na PF vedno bolj pomembne alternativne oblike poučevanja, ki vključujejo tudi **aktivne metode učenja in poučevanja** ter **sodelovanje z okoljem v okviru študija**.¹² Tako se na primer pedagoško delo v okviru izvajanja študijskih programov vseskozi dopolnjuje s praktičnimi primeri ter neposrednim obiskovanjem najpomembnejših mednarodnih, državnih, nedržavnih in zasebnih subjektov, ki zaposlujejo pravnike. Prav tako se v redni pedagoški proces, ki se izvaja neposredno na PF, vseskozi vključujejo različne oblike sodelovanja z okoljem. Kot dobro prakso slednjega lahko omenimo uspešno sodelovanje PF na javnem razpisu Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada RS »Projektno delo z negospodarskim in neprofitnim sektorjem – Študentski inovativni projekti za družbeno korist 2016–2020 za študijsko leto 2017/2018«. PF je na razpisu uspela s petimi projekti, katerih namen je bil povezovanje visokošolskih zavodov z negospodarskim in neprofitnim sektorjem v lokalnem oziroma regionalnem okolju ter izvajanje inovativnih prožnih oblik učenja za razvoj

⁹ Glede na začetek izvajanja tega študijskega programa v študijskem letu 2009/10 je razumljivo, da fakulteta prve diplomante oziroma diplomantke na tem študijskem programu dobila v letu 2013.

¹⁰ Podatki o razpisnih mestih in številu vpisanih za pretekla leta so v tabelarični in grafični obliki prikazani zgoraj.

¹¹ Glede števila vpisanih na II. stopnjo glej poglavje 3.1.1.2.

¹² Ugotovitev se nanaša na vse stopnje študija, tj. programe I., II. in III. stopnje.

kompetenc in praktičnih izkušenj študentk in študentov. V okviru projektov so študenti in študentke proučevali različne kreativne in inovativne rešitve za izzive negospodarskega in neprofitnega sektorja.¹³ Podobno je mogoče ugotoviti glede uspešnega sodelovanja PF na javnem razpisu za projektno delo z gospodarstvom in negospodarstvom v lokalnem in regionalnem okolju »Po kreativni poti do praktičnega znanja – 4. javni razpis (PKP 2017/18)«, v okviru katerega so bili v letu 2018 izvedeni štirje projekti.¹⁴

Z začetkom študijskega leta 2016/17 je PF kot nov izbirni predmet v 3. ali 4. letniku začela izvajati »Pravno raziskovanje in pisanje«, ki vsebinsko v celoti pokrije potrebo po zagotavljanju možnosti za poglobljanje teh vsebin v okviru študija prava. Izvedba predmeta se je z novim (gostujočim) nosilcem uspešno nadaljevala tudi v študijskem letu 2018/19, kar potrjuje, da se je predmet uspešno uveljavil.

V letu 2017 je bila PF uspešna tudi s prijavo na razpisu Izvršne agencije EU za izobraževanje, audiovizualne zadeve in kulturo (EACEA) za modul Jean Monnet. PF je na razpisu kandidirala s projektom »Migration and Refugee Law in Europe«, v okviru katerega je predvidela tudi izvajanje novega izbirnega predmeta »Pravo migracij in azila«, in sicer z nosilcem doc. dr. Samom Bardutzkyjem. Uspešna prijava pomeni, da bo PF tri študijska leta deležna sofinanciranja za potrebe izvajanja navedenega predmeta, ki je bil za študentke in študente prvič na voljo v letu 2018 (v poletnem semestru študijskega leta 2017/18). Izvajanje predmeta je z aktualno tematiko ter vpetostjo v mednarodno okolje dodatno obogatilo pedagoški proces in prispevalo h kakovosti študija na PF.

Ob rednih oblikah študija pa so bile študentkam in študentom na voljo še druge učne vsebine in načini, ki zahtevajo oziroma omogočajo posebej aktivno možnost pridobivanja in praktičnega preverjanja novih znanj. Tako so imeli študenti in študentke v študijskem letu 2018 v okviru PF možnost sodelovati na več različnih pravnih klinikah oziroma svetovalnicah, domačih in mednarodnih tekmovanjih iz simulacij reševanja pravnih sporov (t. i. *moot court* tekmovanjih), različnih razpravnih skupinah (na primer o pravni filozofiji, pravni zgodovini, itd.), poletnih šolah in manjših raziskovalnih projektih, strokovnih ekskurzijah ipd., v sodelovanju z učitelji PF. Na kakovost študija v tem kontekstu nesporno kaže tudi dejstvo, da študenti in študentke PF na študentskih tekmovanjih praviloma dosegajo vrhunske uvrstitve, v okviru drugih dejavnosti pa prepoznavne dosežke.

Že lansko leto je bilo v tem kontekstu kot priložnost za krepitev kakovosti posebej izpostavljeno prizadevanje PF za tesnejše in bolj **neposredno povezovanje obštudijskih dejavnosti s študijskim procesom PF**. PF je namreč v letu 2017 kot obštudijske dejavnosti akreditirala pet pravnih klinik in "Tekmovanje v pravnem argumentiranju in simulacijah pravnih postopkov", ki zajema različna mednarodna in slovenska tekmovanja študentk in študentov prava s poznavanja različnih področij prava. Vse navedene obštudijske dejavnosti so ovrednotene s 4 ECTS; sodelovanje v kateri od teh dejavnosti se bo študentu ali študentki vpisalo v Prilogo k diplomu, lahko pa s tako pridobljenimi kreditnimi točkami nadomesti izbirni predmet, ovrednoten s 4 ECTS. Na takšen način povečujemo izbirnost študija in spodbujamo študentke in študente k obštudijskim dejavnostim. V študijskem letu 2016/17 se je 26 študentov in študentk odločilo za uveljavitev obštudijske dejavnosti namesto izbirnega predmeta, v študijskem letu pa je bilo takšnih 23. Zanimivo je, da se za to možnost odloči le manjši del vseh, ki sicer aktivno sodelujejo v akreditiranih obštudijskih dejavnostih. Vendar tega ne ocenjujemo kot slabost, kljub temu pa bi bilo zanimivo analizirati razloge za takšno odločitev študentov in študentk.

¹³ Natančnejše informacije o omenjenih (t. i. ŠIPK) projektih PF so dostopne na naslednji povezavi: <http://www.pf.uni-lj.si/raziskovanje-in-projekti/razvojni-in-izobrazevalni-projekti/studentski-inovativni-projekti-za-druzbeno-korist-2016-2020-za-studijsko-let-20172018/> (11. 1. 2019).

¹⁴ Informacije o t. i. PKP projektih, ki so bili v letu 2018 izvedeni na PF, so dostopne na naslednji povezavi: [http://www.pf.uni-lj.si/raziskovanje-in-projekti/razvojni-in-izobrazevalni-projekti/po-kreativni-poti-do-practicnega-znanja-4-javni-razpis-201718/](http://www.pf.uni-lj.si/raziskovanje-in-projekti/razvojni-in-izobrazevalni-projekti/po-kreativni-poti-do-prakticnega-znanja-4-javni-razpis-201718/) (11. 1. 2019).

Kot je bilo že večkrat izpostavljeno, je izvajanje študija na II. stopnji bistvenega pomena za zagotavljanje celovitosti in kakovosti pravnega izobraževanja, saj se za opravljanje vseh ključnih pravnih del v pravosodju zahteva diploma I. in II. stopnje študijskega programa. Kljub težavam na začetku izvajanja študija na II. stopnji v letu 2013/2014, ki so bile pretežno posledica zunanjih dejavnikov (umik finančnih sredstev, potrebnih za izvajanje II. stopnje študijskega programa s strani države), se je PF v danih okoliščinah ustrezno prilagodila in začela študij pravočasno izvajati. V študijskem letu 2016/17 pa je PF prvič začela študij na II. stopnji **izvajati v prvotno zastavljeni obliki**, tj. izhajajoč iz **štirih različnih usmeritvenih modulov** (splošni, gospodarskopравни, državnopravni, mednarodnopravni modul), ki jih imajo na voljo študentke in študenti, vpisani na ta študijski program.

Z začetkom študijskega leta 2016/17 so bili torej po več letih odpravljeni pomembni omejevalni ukrepi pri izvajanju študija na II. stopnji, s katerimi se je bila PF prisiljena prilagoditi finančni situaciji, v kateri se ni znašla po lastni krivdi. Tako študentke in študenti v tekočem študijskem letu poleg dveh skupnih obveznih predmetov opravljajo študijske obveznosti pri obveznih predmetih izbranega modula ter še dva izbirna predmeta, pri čemer je dodatna izbirnost zagotovljena s tem, da lahko študent ali študentka kot izbirni predmet vpiše tudi katerega od predmetov iz preostalih treh modulov.

Pomemben prispevek h kakovosti študija na II. stopnji pa je, da se pedagoški proces (v okrnjenem obsegu) izvaja tudi pri tistih predmetih modula na II. stopnji, pri katerih je vpisanih manj kot 10 študentk in študentov. V letu 2017 je bila namreč sprejeta sprememba *Pravilnika o podrobnejših merilih za vrednotenje dela pedagoških delavcev Pravne fakultete Univerze v Ljubljani*, ki določa, da se predavanja v obsegu 1/3 ur, predvidenih v učnem načrtu, izvedejo tudi, če je na posamezni predmet modula na II. stopnji študija vpisanih (le) od 5 do 9 študentk oziroma študentov. V takšnem obsegu se je v študijskem letu 2017/18 izvajal en predmet enega modula. Ta rešitev nakazuje, da PF resno pristopa k izbirtosti tudi na ravni dejanskega izvajanja študijskega procesa. To rešitev smo ohranili tudi v študijskem letu 2018/19, vendar je bilo na vse module oz. na vse predmete modulov vpisanih nad 10 študentk in študentov in so se zato kontaktne ure izvedle v celoti v obsegu, določenim z učnimi načrti predmetov.

Kot je bilo omenjeno že zgoraj,¹⁵ se v letu 2018 že drugo leto zapored nakazujejo spremembe pri zaključevanju študija I. stopnje in vpisu na II. stopnjo bolonjskega študijskega programa. V primerjavi s prejšnjim študijskim letom je namreč število novo vpisanih študentk in študentov na II. stopnji študija nekoliko upadlo. Ob tem pa je treba tudi na tem mestu opozoriti, da zmanjšanje ni posledica nezaupanja študentk in študentov v delo PF (kljub nakazanim omejitvam in drugim dejavnikom, ki ovirajo optimalno izvedbo študija na II. stopnji), temveč je zmanjšanje treba razumeti bolj kot odraz strateške odločitve PF, ki je v preteklih letih znatno omejila vpisna mesta v prvi letnik študijskega programa I. stopnje.¹⁶ Kot je bilo že izpostavljeno, je mogoče zaupanje študentk in študentov (v kakovost izobraževanja na PF) razbrati iz visoke stopnje neposrednega prehoda iz študijskega programa I. stopnje na program II. stopnje.¹⁷ Zadnji dve leti vpis na II. stopnjo upada, kar ocenjujemo, da ni posledica manjšega zanimanja za ta študij, ampak je posledica manjšega števila študentk in študentov, ki so v teh letih zaključili program I. stopnje na PF.¹⁸

Tabela 8: Vpisani v prvi letnik II. stopnje (redni in izredni skupaj)

Leto	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Število	219	229	179	164

¹⁵ Glej točko 3.1.1.1.

¹⁶ Podatki o razpisnih mestih in številu vpisanih za pretekla leta so v tabelarični in grafični obliki prikazani zgoraj.

¹⁷ Glej zgoraj, ponovno 3.1.1.1.

¹⁸ Podatki o številu diplomantk in diplomantov so navedeni v 3.1.1.1.

Tabela 9: Število vpisanih na II. stopnji študija v študijskem letu 2018/19

2018/19	1. LETNIK		DODATNO LETO		Skupaj
	redni	izredni	redni	izredni	
Prvič vpisani	159	5	168	0	332
Podaljšan status	0	0	2	0	2
Skupaj	159	5	170	0	334

Ne glede na dejstvo, da se večina študentk in študentov odloči za vpis dodatnega leta, zaključevanje študija na II. stopnji poteka brez omembe vrednih težav. Od samega začetka izvajanja tega študijskega programa je namreč mogoče zaznati trend povečevanja števila študentk in študentov, ki so zaključili študij na tej stopnji, kar prikazuje Tabela 10. Pri tem je posebej opazno, da se je v letu 2017 število magistrstrov in magistric skoraj podvojilo, v letu 2018 pa ostalo približno na isti ravni kot leta 2017. Kljub temu pa je glede na postopno zmanjševanje skupnega števila vpisanih študentk in študentov na PF mogoče pričakovati, da bo v prihodnje vsaj nekoliko upadlo – podobno, kot je bilo mogoče to opaziti v zvezi z zaključevanjem študija na I. stopnji¹⁹ in v zvezi z vpisom v program II. stopnje.

Tabela 10: Diplomantke in diplomanti študijskega programa II. stopnje

Leto	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Število	0	1	2	1	13	73	89	188	186

PF si bo v prihodnje prizadevala še izboljšati študijski proces na II. stopnji, predvsem z delnimi posegi v študijski program, in sicer na tistih mestih, kjer se bo to izkazalo kot potrebno. Ena od takšnih sprememb v štud. l. 2018/19 je bila uvedba novega izbirnega predmeta Združitve, prevzemi in finančno prestrukturiranje gospodarskih družb. Pred začetkom vsakega študijskega leta aps nosilci predmetov posodobijo učne načrte, v katerih se tako odraža razvoj določenih pravnih področij.

Pri analizi izvajanja programa I. stopnje smo kot pokazatelj kakovosti izpostavili *neposredno povezovanje obštudijskih dejavnosti s študijskim procesom PF* zato, ker lahko študentke in študenti z akreditiranimi obštudijskimi dejavnostmi nadomestijo en izbirni predmet. Študentke in študenti II. stopnje, ki sodelujejo v teh obštudijskih dejavnostih, pa tega ne morejo storiti, ker so vsi izbirni predmeti na II. stopnji ovrednoteni s 6 ECTS, obštudijske dejavnosti pa s 4 ECTS. V prihodnjem letu je zato potrebno izdelati analizo, kako bi bilo mogoče tudi na II. stopnji močnejše povezati obštudijske dejavnosti s študijskim procesom.

3.1.1.3 Tretja stopnja z evalvacijo študijskih programov

Kljub v preteklih letih zaznamim pomanjkljivostim glede zasnove (in posledično izvedbe) **doktorskega študija**, na tem področju v letu 2018 ni bilo bistvenih sprememb. Spodnji tabeli prikazujeta stanje na študijskem programu pravo III. stopnje konec leta 2018.

¹⁹ Glej zgoraj, točka 3.1.1.1.

Tabela 11: Število vpisanih na III. stopnji študija v študijskem letu 2018/19

2018/19	Prvič	Ponovno	Podaljšano	Prehod	SKUPAJ
1. LETNIK	23	2	3	0	28
2. LETNIK	15	0	3	3	21
3. LETNIK	13	0	4	0	17
DODATNO LETO	16	0	0	0	16
SKUPAJ	67	2	11	3	82

Tabela 12: Zaključek študijskega programa pravo na III. stopnji²⁰

Leto	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Število	0	0	2	4	7	8	9	12	12

V začetku študijskega leta 2018/19 je bilo torej na doktorski študij na novo vpisanih 23 novih študentk in študentov, z zagovorom doktorske disertacije pa je ta program uspešno zaključilo 12 študentk oziroma študentov.

Senat PF je leta 2018 spremenil študijski program III. stopnje tako, da ga je podaljšal za eno leto. S tem je program uskladił z ureditvijo doktorskega študija v novem statute UL (iz leta 2017). V nov (daljši) program pa se bodo študenti prvič vpisali v študijskem letu 2019/20.

Ključni dejavnik za dvig kakovosti na tem področju pa ostaja v osnovi nespremenjen: v okviru PF je potreben resnejši razmislek o zasnovi doktorskega študija, predvsem v 1. letniku, ki ob pričakovanem (in zaželenem) nadaljnjem nižanju števila vpisnih mest ne more potekati na način predmetnega študija, razdrobljenega po številnih modulih. PF sicer nadaljuje s prizadevanji za doseg tega cilja, vendar razprava zaenkrat ostaja v okviru Komisije za doktorski študij, saj predlogi v tej fazi še niso dovolj izdelani za širšo obravnavo in odločanje (na Senatu).

V tem delu velja sklepno omeniti še, da je PF tudi v letu 2018 uspešno sodelovala pri izvedbi interdisciplinarnega doktorskega študijskega programa UL Varstvo okolja.

Povzetek v obliki preglednice:

3.1.1 IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST	
Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (npr. tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
Uspešna akreditacija študijskega programa za izpopolnjevanje, ki smo ga poimenovali Specializacija znanj s področja prava.	Predstavlja pomembno obogatitev izobraževalne dejavnosti PF s ponudbo k praksi usmerjenega, nadaljnega izobraževanja pravnikov in pravníc.
Znižanje števila vpisnih mest na izbirne predmete programa I. stopnje.	Bolj enakomerna razporeditev študentk in študentov pri posameznih izbirnih predmetih omogoča bolj

²⁰ Podatki v tabeli prikazujejo le število študentk in študentov, ki so pridobili naziv doktor oziroma doktorica pravnih znanosti na (bolonjskem) študijskem programu III. stopnje, ne pa tudi tistih, ki so v tem obdobju študij zaključili na starem, predbolonjskem doktorskem študijskem programu.

	kakovostno izvedbo posameznih (izbirnih) predmetov: po eni strani zmanjša število udeležencev pri številčno najbolj obremenjenih predmetih, po drugi strani pa se z uvedbo tega ukrepa povečuje možnost, da se bo zaradi nekoliko enakomernejše razporeditve vpisa na izbirne predmete v polnem obsegu izvajalo več izbirnih predmetov, kar prispevka k izbirnosti študija tudi na dejanski ravni.
Neposredno povezovanje obštudijskih dejavnosti s študijskim procesom PF	PF je že leta 2017 akreditirala več obštudijskih dejavnosti (6 pravnih klinik in Tekmovanje v pravnem argumentiranju in simulacijah pravnih postopkov, ki zajema okrog 10 različnih mednarodnih in slovenskih tekmovanj), s katerimi lahko študentke in študenti I. stopnje nadomestijo izbirni predmet. Na takšen način se povečuje izbirnost programa. V obštudijskih dejavnostih je poudarek na pridobivanju praktičnih znanj in veščin (pri čemer teoretična znanja niso zanemarjena), zato je takšno spodbujanje vključevanja študentk in študentov v obštudijske dejavnosti še pomembnejše.
Oblikovanje novega enovitega magistrskega študija Pravo.	V letu 2018 smo oblikovali predlog enovitega magistrskega študija, ki bo omogočil kakovostnejši študij prava.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (npr. tri)	Predlogi ukrepov za izboljšave
Priložnost: začeti uradni postopek akreditacije novega enovitega petletnega študijskega programa.	Vložiti vlogo za akreditacijo enovitega petletnega študija prava na PF na UL in NAKVIS
Priložnost: nadaljevanje prizadevanj za zagotavljanje vpisa najbolj kakovostnih oziroma primernih (bodočih) študentk in študentov na študijske programe PF.	Oblikovanje indikatorjev, s pomočjo katerih bo mogoče ustrezneje oceniti, kdo so najustreznejši kandidati in kandidatke za študij prava,
Izziv: ustrežnejša zasnova doktorskega študija PF.	Nadaljevanje prizadevanj za prenovo doktorskega študija, vključno z možnostjo odprave delitve študijskega programa na posamezne module in ustrežnejšim izbirnim postopkom študentk in študentov.
Veliko število izpisanih študentk in študentov, približno 100 v študijskem letu.	Izdelati analizo razlogov za izpis.

V Strategiji razvoja PF UL 2013–2020 ima PF med svojimi prednostmi zapisane tudi vključenost učiteljev, raziskovalcev ter študentk in študentov v mednarodno izmenjavo, izvajanje posebnih programov v tujem jeziku za študentke in študente na izmenjavah ter organizacijo mednarodnih znanstvenih konferenc. S povečevanjem števila mobilnih študentov in študentk, krepitvijo obstoječih in vzpostavljanjem novih partnerstev z izbranimi univerzami in ohranjanjem ponudbe predmetov v tujem jeziku je PF tudi v letu 2018 sledila ciljem na področju internacionalizacije, zapisanimi v Strategiji razvoja PF UL 2013–2020 in Strategiji internacionalizacije UL.

Akcijski načrt PF UL 2016–2018 je predvideval tudi sprejetje posebne strategije PF o internacionalizaciji. Septembra 2018 je senat sprejel **Strategijo internacionalizacije PF UL 2018–2028**. Več informacij o vsebini je objavljeno na (<http://www.pf.uni-lj.si/media/strategija.internationalizacije.pf.ul.-sprejeta.pdf>).

Bilateralni sporazumi o mednarodnem sodelovanju

Za namen izmenjav študentk in študentov in zaposlenih v okviru programa Erasmus+, ki je (predvsem zaradi finančnih dotacij, ki jih ponuja) daleč najbolj razširjen in prepoznaven izmenjavni program na svetu, je PF v zadnjem letu sklenila dva nova bilateralna sporazuma s tujima univerzama:

- *University of Oslo* (Oslo, Norveška)
- *LUISS - Libera Università Internazionale degli Studi Sociali - Guido Carli* (Rim, Italija)

Nove Erasmus sporazume PF zadnja leta načrtno sklepa bolj zadržano; večinoma le še z možnostjo učiteljskih izmenjav – še posebej, ko gre za univerze iz držav, ki naše študentke in študente ne privlačijo dovolj (saj npr. ne ponujajo pouka v angleškem jeziku) oziroma imamo tam že dovolj sklenjenih sporazumov glede na povpraševanje med študentkami in študenti ter učitelji.

Poleg tega je PF v letu 2018 sklenila še pet dodatnih sporazumov o mednarodnem sodelovanju z univerzami, katerih namen je – poleg spodbujanja medsebojne izmenjave študentk in študentov in zaposlenih – predvsem vzpostavitev institucionalnega sodelovanja tudi na drugih področjih (raziskovalno delo, organizacija konferenc ali simpozijev, itd). Te institucije so:

- *Yerevan State University, Faculty of Law* (Erevan, Armenija)
- *ZHAW School of Management and Law* (Winterthur, Švica)
- *National Research University, Higher School of Economics* (Moskva, Rusija)
- *University of Sarajevo, Faculty of Law* (Sarajevo, BiH)
- *University of Vienna, Faculty of Law* (Dunaj, Avstrija)

PF je imela ob koncu leta 2018 sklenjenih skupno **113** bilateralnih sporazumov v okviru programa Erasmus+, poleg tega pa še **30** medfakultetnih sporazumov o sodelovanju izven omenjenega programa²¹.

Izmenjave študentk in študentov

²¹ Seznam sporazumov v okviru programa Erasmus+ je na ogled na: <http://www.pf.uni-lj.si/mednarodno-sodelovanje/erasmus-izmenjave-studentov/seznam-partnerskih-univerz/>, seznam preostalih medfakultetnih sporazumov pa na: <http://www.pf.uni-lj.si/mednarodno-sodelovanje/bilateralni-fakultetni-sporazumi-o-mednarodnem-sodelovanju/>.

Pri študentskih izmenjavah smo v študijskem letu 2018/19 zaznali nekaj sprememb glede na pretekla leta, in sicer se je znatno zmanjšalo število domačih študentk in študentov, ki so v tujini opravljali praktično usposabljanje (velika večina v okviru programa Erasmus+), že drugo leto zapored pa je upadlo tudi število domačih študentk in študentov, ki so opravljali klasično študijsko izmenjavo na kateri od partnerskih univerz v tujini. Menimo, da gre za posledico manjšega števila študentov v višjih letnikih, saj drugih razlogov ne najdemo. Ponudba tujih univerz, kjer naši študentje lahko opravljajo izmenjavo, je namreč večja, kot je bila kdaj koli, promocija o možnostih študentskih izmenjav je enaka ali še večja kot v preteklosti, finančna podpora se je v zadnjih dveh letih povečala (študentke in študenti z nižjim družinskim proračunom dobijo za odhod na izmenjavo še poseben dodatek), pri študijski izmenjavi nudimo široko administrativno podporo, težav s priznavanji obveznosti, opravljenih v tujini, ne zaznavamo.

Tabela 13 : Primerjava števila mobilnih študentov v zadnjih letih je razvidna v naslednji tabeli:

Študijsko leto	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Študentke in študenti iz tujine na izmenjavi na PF	65	70	73	70	88	91	98
Študentke in študenti PF na izmenjavi za študij v tujini	74	75	79	86	100	83	72
Študentke in študenti PF na Erasmus praksi v tujini	4	11	5	9	24	42	29
Skupaj	143	156	157	165	212	216	199

Število tujih študentk in študentov, ki opravljajo študijsko izmenjavo na PF, še vedno narašča. Še posebej v zimskem semestru, ko je študentk in študentov več kot v poletnem, se posledično občasno že srečujemo z izzivi pri sestavi urnika in razpoložljivostjo prostorov. Zaenkrat PF v vsakem semestru tujim študentkam in študentom ponuja vsaj 9 ali 10 predmetov v angleškem jeziku. Posamezne predmete izvajajo tudi gostujoči predavatelji iz tujine. V letu 2017/18 je tako gostujoča predavateljica iz ZDA predavala dva predmeta, gostujoča predavateljica iz Anglije pa enega. Za tuje študente je organizacijsko dobro poskrbljeno. Celotno administracijo v zvezi z njimi (pred, med in ob zaključku izmenjave) vodi mednarodna pisarna PF, ki je tudi povezava med študentkami in študenti in izvajalci posameznih predmetov, ki jih obiskujejo tuji študenti in študentke. Mednarodna pisarna za tuje izmenjavne študentke in študente pred vsakim semestrom pripravi daljše informativno srečanje, ločeno zanje pa tudi daljšo predstavitev knjižnice PF in iskanja po znanstvenih bazah. Ob koncu vsakega semestra se med študentkami in študenti izvaja anketa o zadovoljstvu s študijem in njegovo organizacijo. Rezultati ankete so na voljo vodstvu in vsem izvajalcem predmetov in iz njih je razbravi splošno zadovoljstvo s študijem na PF. Tujim študentkam in študentom so v času bivanja in študija pri nas pri navajanju na novo okolje, organiziranju raznih družabnih dogodkov in integraciji z domačimi študenti na voljo tutorji za tuje študente.

Izmenjave zaposlenih v okviru programa Erasmus+

Zadovoljni smo lahko tudi na področju izmenjav zaposlenih – tako pedagoških kot strokovnih delavcev. Opažamo veliko zanimanje tujih učiteljev, ki v okviru programa Erasmus+ pridejo na pedagoško gostovanje k nam. Nekoliko narašča tudi zanimanje naših učiteljev ter zaposlenih iz strokovnih služb za organizirana Erasmus+ usposabljanja v tujini.

Tabela 14: Primerjava števila izmenjav pedagogov v zadnjih letih je razvidna v spodnji tabeli

Študijsko leto	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Učitelji iz tujine na erasmus gostovanju na PF UL	5	8	9	9	10	14	20

Učitelji s PF UL na erasmus/nfm gostovanju v tujini	2	5	7	7	12	10	12
Strokovni sodelavci iz tujine na gostovanju na PF UL	6	2	3	6	3	4	5
Strokovni sodelavci s PF UL na gostovanju v tujini	1	1	3	5	5	6	7

Projektno financiranje na področju internacionalizacije

- Gostovanja naših pedagogov v tujini

V okviru javnega razpisa »*Mobilnost slovenskih visokošolskih učiteljev 2017-2018*« (večinski del financiranja tega projekta je iz EU sredstev oz. Evropskega socialnega sklada) smo že v letu 2017 pridobili finančna sredstva za dva naša pedagoga, ki sta v prvi polovici leta 2018 lahko opravila trimesečni pedagoški gostovanji v tujini:

- izr. prof. dr. Vasilka Sancin je med 10. 1. in 10. 4. 2018 gostovala na UCLA - University of California, School of Law (ZDA);
- izr. prof. dr. Primož Gorkič je med 26. 2. in 5. 6. 2018 gostoval na Pravni fakulteti Univerze v Zagrebu (Hrvaška).

Uspešni smo bili tudi s prijavo na podoben razpis v letu 2018 (*»Mobilnost slovenskih visokošolskih učiteljev 2018-2021«*) – v okviru tega bodo lahko trimesečna gostovanja v tujini izvedli štirje naši pedagogi; eden v študijskem letu 2019/20, trije pa v študijskem letu 2020/21.

- Gostovanja strokovnjakov iz tujine pri nas

Med januarjem in julijem 2018 je preko programa Fulbright pri nas pedagoško gostovala prof. Leslie A. Burton z Golden Gate University (San Francisco, ZDA) in v Erasmus programu izvedla dva predmeta (*U.S. Bankruptcy Law in Introduction to the American Legal System and American Legal Writing*).

Enomesečno raziskovalno delo je v juliju 2018 na PF opravila doc. dr. Deniz Kizilsümer Özer (Dokuz Eylül University, Turčija).

PF je bila že v letu 2017 uspešna na razpisu Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport in Evropskega socialnega sklada z naslovom *Krajša in daljša gostovanja tujih strokovnjakov in visokošolskih učiteljev na slovenskih visokošolskih zavodih v letih 2016–2018*. V okviru tega projekta smo v letu 2017 gostili prva dva tuja predavatelja, v letu 2018 pa še dva:

- prof. dr. Manuel A. Bermejo Castriello s Pravne fakultete Univerze Carlos III v Madridu, Španija, je med 12. in 15. marcem 2018 izvedel 10-urni seminar španskega prava;
- prof. dr. Michel Boudot s Pravne fakultete Univerze Poitiersu, Francija, je med 20. in 30. marcem 2018 izvedel seminar z naslovom: Uvod v francosko ustavno, stvarno in obligacijsko pravo.

V letu 2018 je PF zopet zelo uspešno kandidirala na razpisu Javnega štipendijskega sklada RS, katerega namen je spodbujati povezovanje slovenskih doktorjev znanosti, ki delujejo v tujini, s slovenskimi visokošolskimi zavodi (naslov razpisa: projekta *Financiranje projektnih gostovanj na slovenskih visokošolskih zavodih*). Odobrena so bila vsa štiri prijavljena gostovanja (prof. Nina Peršak, prof. Jure Vidmar, prof. Urška Velikonja in prof. Damjan Kukovec) in njihova izvedba se je začela že v zimskem semestru študijskega leta 2018/19.

Organizacija mednarodnih dogodkov

V letu 2018 smo na PF UL gostili ali soorganizirali naslednje mednarodne dogodke:

a) dogodki, ki se redno periodično odvijajo v organizaciji PF:

- 22. poletna šola francoskega in evropskega prava (v sodelovanju s Pravno fakulteto Univerze v Poitiersu);
- 6. mednarodna študentska konferenca *MUNLawS* (oktober 2018);

b) preostali dogodki, ki so v 2018 potekali na PF:

- predavanje prof. dr. Mateusz Szymura s Pravne fakultete Univerze v Wrocławu na Poljskem, z naslovom *Is Poland making its judicial system more effective? The main features of contemporary Polish legal system with some remarks to its origin and history* (januar 2018);
- mednarodna konferenca z naslovom *Practical Challenges in Contemporary Legal Theory* (februar 2018);
- predavanja prof. Paole Puoti s pravne fakultete Univerze Chieti-Pescara (it. Università degli Studi "G. d'Annunzio" Chieti – Pescara) z naslovi *Balancing the enforcement of Economic Social and Cultural Rights with the needs of the internal market: the role of the Court of Justice, The failure of the Dublin system and the proposals of reform - Discussion of Cases C-578/16 PPU and 490/16, Assessing the consistency of EU and MS practice with European and international law, Fundamental Rights After the Lisbon Treaty*, (april 2018);
- predavanje prof. dr. Jamesa Hathaway z Univerze v Michiganu z naslovom *Crisis of the international refugee system and possible solutions* (maj 2018);
- poletna šola ruskega prava z naslovom: Власть и общество: административно-правовое взаимодействие, ki sta jo vodila profesorja Pravnega inštituta državne univerze v Irkutsku Oleg P. Lichichan in Aleksander V. Kolosov (julij 2018);
- seminar z naslovom *International Law in Context*, ki ga je vodil eden od naših letošnjih gostujočih predavateljev, prof. dr. Jure Vidmar z Univerze v Maastrichtu, Nizozemska. (december 2018);
- seminar z naslovom *Contemporary Criminal Law and Justice Challenges in Context*, ki ga je vodila prof. dr. Nina Peršak, naša gostujoča profesorica. (november- december 2018);
- mednarodna konferenca z naslovom *Practical Challenges in Contemporary Legal Theory* (februar 2018);
- predavanje Professor Emeritus of International Law and Practice, Princeton University, Richard Falk z naslovom *American Foreign Policy and the Crisis of World Order* (april 2018)
- predavanje izr. prof. Césarja Cuauhtémoca Garcíe Hernández z Univerze v Denverju in Fulbrightovega štipendista na Inštitutu za kriminologijo pri Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, predavanje o prepletu kazenskega prava in migracij, zlasti z vidika dogajanj in zakonodaje v ZDA (april 2018);
- predavanje prof. Aeyal Gross, profesorja mednarodnega prava in prava varstva človekovih pravic na Pravni fakulteti Univerze v Tel Avivu in rednega gostujočega profesorja na SOAS, Univerze v Londonu, z naslovom *The Writing on the Wall: Rethinking the International Law of Occupation* (maj 2018);
- predavanje prof. dr. Catherine Tucker iz Univerze na Floridi, Ceter za latinoameriške študije. Predavanje z naslovom *How to Govern Forests for Multiple Interests and Stakeholders?* (junij 2018);
- poletna šola avstrijskega prava z naslovom *Die rechtlichen und rechtsterminologischen Aspekte der Grundrechte (der allgemeinen Rechte der Staatsbürger)*. Poletno šolo bosta vodila učitelja Pravne fakultete Univerze na Dunaju Univ.-Ass. Dr. Philipp Klausberger in Univ.-Ass. RAA DDr. Christoph Schmetterer (avgust 2018);

- uvodna konferenca serije bilateralnih mednarodnih konferenc z naslovom *Ljubljana – Catania Conference on Contemporary Issues of International and EU Human Rights Law*, ki jih vodita prof. dr. Vasilka Sancin s Pravne fakultete Univerze v Ljubljani in prof. dr. Adriana di Stefano s Pravne fakultete Univerze v Catanii (julij 2018);
- predavanje z naslovom *The Prosecution of Crimes Against Peace, War Crimes and Crimes Against Humanity - From Nuremberg Trials to the Statute of Rome*, ki ga je vodil Klaus Rackwitz (The International Nuremberg Principles Academy, Nürnberg) (september 2018);
- mednarodna konferenca, z naslovom *Constitutional (A)symmetry Between Social Rights and Economic Freedoms in the EU: Which Way Forward*, ki je bila organizirana leto dni po razglasitvi Evropskega stebra socialnih pravic (angl. European Pillar of Social Rights), (november 2018);
- predavanje prof. dr. Jure Vidmar iz Maastricht University, The Netherlands z naslovom *Brexit and its Consequences for Slovenia* (december 2018);
- seminar prof. dr. Michel-a Boudot-a s Pravne fakultete Univerze v Poitiersu z naslovom Uvod v francosko ustavno, stvarno in obligacijsko pravo.

Povzetek v obliki tabele:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Ohranjanje visokega deleža izmenjavnih študentov in zaposlenih	PF se po številu študentov (predvsem pa po deležu med vsemi vpisanimi), ki odhajajo na izmenjavo in ki prihajajo na izmenjavo na PF, ohranja med najaktivnejšimi članicami UL; večanje števila izmenjavnih študentov je eden ključnih ciljev internacionalizacije na ravni UL; izkušnje v tujini študentu dajejo nova (drugačna) znanja, povečujejo jezikovne in socialne kompetence, širijo obzorja, povečujejo njegovo konkurenčnost na trgu dela, itd.
Uspeh na razpisih, ki podpirajo internacionalizacijo	S pomočjo na razpisih pridobljenih finančnih sredstev, PF k sodelovanju lažje povabi odlične strokovnjake iz tujine, ki bogatijo naš študijski program.
Velika ponudba mednarodnih dogodkov in gostovanj tujih strokovnjakov	S temi aktivnostmi PF povečuje svojo prepoznavnost in krepi sodelovanje s kolegi in partnerji iz tujine ter bogati (ob)študijsko ponudbo za študente.
Septembra 2018 je senat sprejel Strategijo internacionalizacije PF UL 2018-2028	S tem bo prihajalo še do večje medsebojne izmenjave študentov in zaposlenih in vzpostavitev institucionalnega sodelovanja na področjih raziskovalnega dela, organizacije konferenc ali simpozijev.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	<u>Predlogi ukrepov</u> za izboljšave
Izziv: Povečanje ali vsaj ohranitev števila domačih študentov, ki odhajajo na študijske izmenjave in prakso v tujino.	Analiza vzrokov za upadanje tega števila in predlogi za njihovo odpravo.
Izziv: večja integracija tujih izmenjavnih študentov z domačimi (težava je v zakonodaji glede jezika)	Razmislek o možnostih združevanja tujih in domačih študentov pri večjem številu

poučevanja in nefinanciranja izvajanja predmetov v tujem jeziku)	študijskih in obštudijskih aktivnosti, saj je njihova vključitev v redne predmete bistveno otežena
--	--

3.1.2 Raziskovalna in razvojna dejavnost (z internacionalizacijo)

3.1.2.1 Sodelovanje v različnih vrstah projektov²²

Temeljni značilnosti raziskovalnega dela na PF sta še vedno (kot je bilo značilno za prejšnja leta):

- Noben član raziskovalne skupine PF ni za polni delovni čas zaposlen zgolj kot raziskovalec (razen mladega raziskovalca, ki pa ima predvsem študijske obveznosti). Vsi člani raziskovalne skupine so visokošolski učitelji, ki raziskovalno delo opravljajo ob svojih rednih pedagoških obveznostih. Zato se raziskovalnemu delu ne morejo posvečati v želeni meri, prav tako tudi ne pripravi vse zahtevnejših prijav na domače in tuje razpise.
- Velik delež članov raziskovalne skupine je dopolnilno zaposlenih v drugih raziskovalnih organizacijah, kjer sodelujejo v različnih raziskovalnih projektih (programih, temeljnih, aplikativnih in ciljnih raziskovalnih projektih). Raziskovalnega dela torej ne opravljajo na PF, vendar so te raziskovalne organizacije praviloma tesno povezane s PF (kot npr. Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti in Inštitut za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti). Takšno sodelovanje krepi medinstitucionalnost in interdisciplinarnost njihovega raziskovalnega dela.

Raziskovalno skupino PF je konec leta 2018 sestavljalo 51 raziskovalcev, od tega 2 mlada raziskovalca (2017: 44 raziskovalcev, 2016: 45 raziskovalcev, 2015: 45 raziskovalcev, 2014: 40 raziskovalcev, 2013: 46 raziskovalcev).

3.1.2.2 Izvajanje projektov ARRS

V letu 2018 je na PF uspešno nadaljevala delo **programska skupina** »Vključevanje pravnega izrazja evropskega prava v slovenski pravni sistem«. ARRS je raziskovalnemu programu podaljšala financiranje za obdobje šestih let, do 31.12.2023.

Prav tako se je v letu 2018 nadaljevalo delo na dveh **ciljnih raziskovalnih projektih**, ki sta se tudi zaključila v letu 2018:

- Avtonomija Državnega zbora v vseh vidikih njene pojavnosti (vodja projekta: izr. prof. dr. Vasilka Sancin, nosilka projekta je PF, sodelujoča organizacija: Inštitut za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti),
- Priprava strokovnih izhodišč za turistično in rekreacijsko rabo gozdov (PF sodeluje kot projektni partner poleg ZRC SAZU, projekt vodi Gozdarski inštitut Slovenije)

V letu 2018 se je zaključil **aplikativni raziskovalni projekt** [Pravna ureditev in praksa zakonodajnega referendum v republiki Sloveniji](#).

Skupaj z Inštitutom za kriminologijo je PF kot projektni partner nadaljevala **temeljni raziskovalni projekt** »Premeščanje mej v kriminologiji in kriminalitetni politiki« za obdobje 1. 5. 2017 – 30. 4. 2020; vodja projekta: prof. dr. Renata Selecl (IK).

²² Za vse projekte, ki jih financira ARRS, so podatki pridobljeni s spletne strani SICRIS na dan 1. 2. 2018.

3.1.2.3 Pridobivanje novih projektov

V letu 2018 je PF pridobila dva nova projekta:

- **aplikativni raziskovalni projekt** Modernizacija zakonske ureditve zavarovalne pogodbe vodja prof.dr. Miha Juhart (1.7.2018 – 30.6.2020, v projektu sodeluje še IPP)
- **ciljni raziskovalni projekt** MAPA: Multidisciplinarna Analiza Prekarnega dela: pravni, ekonomski, socialni in zdravstveno varstveni vidiki, vodja prof.dr. Grega Strban (1.4.2018 - 31.3.2020). Izstopajoča značilnost tega projekta je sodelovanje sedmih raziskovalnih organizacij za njegovo izvajanje (poleg PF UL sodelujejo v projektu še: PF UM, Inštitut za delo pri PF, Ekonomska fakulteta UL, Fakulteta za socialno delo UL, Medicinska fakulteta UL, Fakulteta za management Univerze na Primorskem).

Čeprav število novih projektov ni visoko, pa je kljub temu treba poudariti njihov pomemben prispevek h kakovosti raziskovanja; s prijavo in izvajanjem CRPa se je PF raziskovalno povezala z nekaterimi institucijami, s katerimi do sedaj še ni sodelovala pri raziskovalnem delu.

3.1.2.4 Sodelovanje posameznih raziskovalcev v projektih ARRS na drugih raziskovalnih organizacijah

Raziskovalci so sodelovali z drugimi raziskovalnimi organizacijami na dva načina: (1) kot posamezniki, dopolnilno zaposleni v teh organizacijah, (2) kot zaposleni na PF v raziskavah, pri katerih je PF nosilec raziskave ali projektni partner. V spodnji tabeli je prikazano le sodelovanje v raziskavah, v katerih PF ni projektni partner. Nabor organizacij, s katerimi sodelujejo posamični člani raziskovalne skupine PF se je v primerjavi z letom 2017 povečal. Prav tako se je povečal nabor organizacij, s katerimi sodeluje PF na institucionalni ravni v okviru raziskav – glej zgoraj.

Tabela 15: Raziskovalne organizacije in projekti, v katerih so sodelovali člani raziskovalne skupine PF (in PF ni projektni partner)

Raziskovalna organizacija	Raziskovalni projekt
Inštitut za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti	<u>Pravni izzivi informacijske družbe - program</u>
Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti	<u>Družbeno nadzorstvo, kazenskoopravni sistem, nasilje in preprečevanje viktimizacij v kontekstu visoko tehnološke družbe - program</u> <u>Avtomatizirana pravičnost: družbeni, etični in pravni vidiki – temeljni projekt</u>
EIPF, Ekonomski inštitut d.o.o.	<u>Vloga koncentriranega lastništva v sodobnem gospodarstvu – temeljni projekt</u>
Fakulteta za družbene vede, UL	<u>Teorija kazni in demokratična kultura v Sloveniji – temeljni projekt</u>

3.1.2.5 Mednarodni projekti

Obseg sodelovanja PF v mednarodnih projektih ima v letu 2018 enak obseg kot v preteklem letu. V letu 2018 je PF en mednarodni projekt (Jean Monnet Module) vodila sama (začetek projekta že v 2017), kot partnerica pa sodelovala v šestih mednarodnih projektih (v letu 2017 v sedmih, 2016 v petih, 2015 v treh, v letu 2014 pa v dveh).

Tabela 16: Sodelovanje PF v mednarodnih projektih v letu 2018

naslov	program	koordinatorska institucija	vodja na PF	trajanje
MIGRALE - Migration and Asylum Law in Europe	ERASMUS+ Jean Monnet Module	PF	doc. dr. Samo Bardutzky	1. 9. 2017 – 31. 8. 2020
e-NACT (e-learning National Active Charter Training)	JUSTICE (Action grants to support European judicial training)	European University Institute, Centre for Judicial Cooperation (Italija)	izr. prof. dr. Saša Zagorc	1. 11. 2017 – 31. 10. 2019
CREA - Conflict Resolution with Equitative Algorithms	JUSTICE (Action grants to support national or transnational e-Justice projects)	Universita degli Studi di Napoli Federico II (Italija)	prof. dr. Katarina Zajc	1. 10. 2017 – 30. 9. 2019
CABUFAL - Capacity Building of the Faculty of Law, University of Montenegro - curricula refreshment, boosting of international cooperation and improving human, technical and library resources	ERASMUS+ Capacity Building in the field of Higher Education KA2	Univerzitet Crne Gore, Pravni fakultet Podgorica (Črna gora)	izr. prof. dr. Vasilka Sancin	15. 10. 2016 – 14. 10. 2019
OMNIA - Odysseus Monnet Network for	ERASMUS+ Jean Monnet Networks	Université Libre de Bruxelles, Institute for European Studies of the (Belgija)	izr. prof. dr. Saša Zagorc	1. 9. 2015 – 1. 9. 2018

Immigration and Asylum				
<u>PSEFS - Personalized Solution in European Family and Succession Law</u>	JUSTICE (Action Grants to support transnational projects to promote judicial cooperation in civil and criminal matters)	Università degli Studi di Camerino (Italija)	izr. prof. dr. Jerca Kramberger Škerl	1. 11. 2018 - 31. 10. 2020
SCAN - Small Claims Analysis Net	JUSTICE (Action grants to support transnational projects to promote judicial cooperation in civil and criminal matters)	Università degli Studi di Napoli Federico II (Italija)	prof. dr. Katarina Zajc	1. 10. 2018 – 30. 9. 2020

Veliko članov raziskovalne skupine PF pa sodeluje v mednarodnih projektih kot nacionalni eksperti za določena vprašanja in pogosto so njihovi prispevki publicirani v tujini. To nesporno kaže na kakovost in odmevnost njihovega raziskovalnega dela, ker pa gre za pogodbeno razmerje med njimi kot posamezniki in organizacijo, ki izvaja projekt, to ne predstavlja raziskovalne dejavnosti PF kot institucije.

3.1.2.6 Prijavljanje mednarodnih projektov

PF kot prijaviteljica

V letu 2018 je PF kot koordinatorska organizacija prijavila en mednarodni projekt:

Razpis: Siemens Integrity Initiative:

<https://assets.new.siemens.com/siemens/assets/public.1542790205.347523055c9cbf0ab642a0a616ad1e8a25dce7cf.siemens-integrity-initiative-important-information-fundinground-.pdf>

Ime projekta: Integrity Adriatic

Prijavitelji: Pravna fakulteta (nosilec) in CEEMAN (International Association for Management Development in Dynamic Societies)

Nosilec projekta na PF: prof. dr. Miha Juhart

- projekt ni bil izbran za financiranje

Zgolj štiri prijave konzorcijskega mednarodnega projekta v zadnjih šestih letih je skromna številka. Lahko ponovimo razlago, ki smo jo za navedeno pasivnost zapisali že v poročilu za leto 2015, 2016 in 2017: »Razlog za to je nedvomno zahtevnost prijave (tako z vsebinskega kot finančnega vidika), ki terja zelo veliko dela in časa, kar pa je težko združljivo z izpolnjevanjem pedagoških obveznosti. Brez večje pomoči podpornih služb PF (ki so ravno tako preobremenjene z rednimi obveznostmi) in razbremenitve pedagoških obveznosti za čas priprave projektne dokumentacije ni pričakovati povečanja zanimanja za tovrstno prijavljanje.« Tudi sama izvedba in koordiniranje takega velikega mednarodnega projekta z večjim številom mednarodnih partnerjev bi bila za nas – glede na naše kadrovske zmogljivosti in *know-how* projektnega administriranja – izjemno velik izziv.

Sodelovanje v prijavah kot konzorcijski partner

PF ima izkušnje in uspehe s sodelovanjem pri prijavljanju evropskih projektov kot projektni partner. V letu 2018 je kot partnerska institucija sodelovala pri prijavi petih projektov (dve prijavi sta bili neuspešni, rezultate treh razpisov še čakamo).

V letu 2018 je PF sodelovala kot konzorcijski partner pri prijavi naslednjih projektov:

CLIMATE CHANGE EFFECTS ON FRESHWATER RESOURCES - IDENTIFYING DEFICIENCIES OF EXISTING AND PROPOSING URGENTLY NEEDED EFFICIENT LEGAL RESPONSES IN THE EU AND ITS MEMBER STATES

- program: CELSA-18-02
- koordinatorska institucija: KU Leuven (Belgija)
- odgovorna oseba za projekt na PF: izr. prof. dr. Vasilka Sancin
 - o prijava ni bila uspešna

E-CLUE - European Criminal Law and its Understudied External dimension

- program: ERASMUS+, Jean Monnet Networks
- koordinatorska institucija: Universite Libre de Bruxelles (Belgija)
- odgovorna oseba za projekt na PF: prof. dr. Katja Šugman Stubbs
 - o rezultati razpisa še niso znani

TRIAL - TRust, Independence, Impartiality and Accountability of judges and arbitrators under the EU Charter

- Program: JUSTICE Action Grant (razpis: JUST-AG-2018)
- Prijavitelj: EUI Firence (Italija)
- Nosilec projekta na PF UL: izr. prof. dr. Saša Zagorc
 - o rezultati razpisa še niso znani

CLIMATE CHANGE EFFECTS ON FRESHWATER RESOURCES - IDENTIFYING DEFICIENCIES OF EXISTING AND PROPOSING URGENTLY NEEDED EFFICIENT LEGAL RESPONSES IN THE EU AND ITS MEMBER STATES

- program: CELSA-19-03
- koordinatorska institucija: KU Leuven (Belgija)
- odgovorna oseba za projekt na PF: izr. prof. dr. Vasilka Sancin
 - o rezultati razpisa še niso znani

Tabela 5 pokaže, da je v letu 2018 fakulteta sodelovala v bistveno manjšem številu prijav v primerjavi s prejšnjima dvema letoma. Ali je to začetek trenda upadanja prijav, pa bo mogoče ugotoviti le, če se bo nizko število prijav nadaljevalo tudi v naslednjih letih. Vsekakor bo morala fakulteta spodbujati takšne prijave z ukrepi, podobni tistim, navedenim zgoraj.

Tabela 17: Sodelovanje na prijavah mednarodnih projektov

Leto	Število prijav	Število uspešnih prijav
2012	5	0
2013	4	0
2014	5	2
2015	5	1
2016	9	2
2017	14	4
2018	5	Rezultati še niso znani

3.1.2.7 Znanstvene objave in citiranost

Značilnosti objav raziskovalne skupine

Eden od pokazateljev kakovosti na področju raziskovalne dejavnosti so tudi znanstvene objave (njihovo število in narava – kategorizacija po Cobissu).

Značilnosti publiciranja našega raziskovalnega dela izhajajo iz tabele 6. Števila objav med leti ni mogoče primerjati, ker so vsi podatki zajeti s spletne strani v januarju za predhodno leto in se zato število objav pozneje lahko še bistveno spremeni. Pa kljub temu podatki v Tabeli 6 kažejo, da imajo med objavami še vedno pomembno mesto poglavja v monografijah in ne znanstveni članki, ki so v postopku habilitacij bistveno bolje ocenjeni. Druga značilnost, ki ostaja nespremenjena v zadnjih letih, pa je majhno število znanstvenih člankov, objavljenih v revijah, ki se upoštevajo pri spremljanju citiranja.

Tabela 18: Znanstvene objave raziskovalne skupine PF (po Sicris)²³

Tipologija objav	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Izvirni zn. članek	34 (9)*	31 (6)*	49 (9)*	47 (9)*	31 (2)*	32 (6)*	41 (7)*	42 (7)*	48 (7)*
Pregledni zn. članek	/	4	5	3	5 (1)*	1	2	9	7
Kratek zn. Prispevek	2	2	6 (1)*	5	5	9	13	13	14
Zn. prispevek na konferenci	17	14	7	9	22	11	27	26	23
Sestavek v monografiji	22	47	43	53	35	50	43	52	32
Zn. monografija	12	8	14	13	15	11	7	10	13
Skupaj	87	106	124	130	113	114	133	152	137

*članki v revijah, ki jih indeksirajo SSCI, A&HCI ali Scopus

Zbornik znanstvenih razprav PF

PF izdaja Zbornik znanstvenih razprav (prva številka je izšla leta 1921), v katerem člani raziskovalne skupine objavljajo znanstvene članke. To je osrednja publikacija PF za objavljanje znanstvenih razprav. Številke so od leta 2012 v celoti prosto dostopne preko spleta na naslovu <http://zbornik.pf.uni-lj.si> (v letu 2017 je bila predstavitvena podstran o zborniku celovito ažurirana). V zadnjih letih močno upada interes za objavljanje. Temeljni razlog je zagotovo dejstvo, da Zbornik ni umeščen v bazo SSCI, ki avtorjem prinaša ustrezne Sicris točke in možnost citiranja, kar je relevantno za imenovanje v nazive in za prijavljanje na razpise ARRS.

Revija Pravniki

Revija Pravniki je najstarejša slovenska pravniška revija, ki objavlja znanstvene članke. Prva številka je izšla leta 1862. Od leta 2015, konkretno od številke 5-6/2015, izdajata revijo *Pravniki* skupaj Zveza društev pravnikov Slovenije in Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani.

²³ Podatki v tabeli so zajeti iz spletne strani Sicris vsako leto za predhodno leto v januarju in se zato število vpisov objav lahko pozneje še znatno spremeni.

3.1.2.8 Predavanja na konferencah in tujih univerzah kot vidik mednarodne odmevnosti raziskovalnega dela

Kazalnik znanstvene dejavnosti je tudi aktivna udeležba na znanstvenih konferencah doma in v tujini, ko raziskovalci predstavijo rezultate svojega raziskovalnega dela. V letu 2018 je bilo takšnih nastopov 134;²⁴ 102 predavanj na konferencah brez natisa, 7 nastopov z objavljenim povzetkom in 25 nastopov z objavljenim prispevkom.

3.1.2.9 Sodelovanje z okoljem

Člani raziskovalne skupine PF sodelujejo z okoljem na naslednje načine:

- članstvo v različnih državnih komisijah, kot npr. Komisija za biomedicinsko etiko Republike Slovenije, Državna komisija za oploditve z biomedicinsko pomočjo, Medresorska komisija Vlade RS za človekove pravice, Stalna koordinacijska skupina Vlade RS za mednarodno humanitarno pravo, Slovenska nacionalna komisija za UNESCO,
- članstvo v komisijah za pripravo zakonodaje,
- članstvo v Sodnem svetu, in Državnotožilskem svetu
- organiziranje javnih predavanj,
- sodelovanje s Centrom za izobraževanje v pravosodju pri načrtovanju in izvedbi izobraževanj za zaposlene v pravosodju,
- sodelovanje na znanstvenih in strokovnih konferencah v Sloveniji in tujini.

V letu 2018 pa smo pričeli intenzivneje sodelovati z Vrhovni sodiščem, Odvetniško zbornico in Odvetniško akademijo: z njimi smo se dogovorili, da bodo sodelovali pri izvajanju programa za izpopolnjevanje Specializacija s področij prava.

Povzetek v obliki tabele:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Krepitev povezovanja z raziskovalnimi organizacijami v Sloveniji in tujini	V okviru že obstoječih slovenskih in mednarodnih projektov PF razvija partnerstva s številnimi raziskovalnimi organizacijami, prav tako je mreženje pomembno tudi v okviru prijav projektov, četudi prijave niso uspešne. V letu 2018 je bila PF uspešna v prijavi ciljnega raziskovalnega projekta, v katerem sodeluje še šest raziskovalnih organizacij iz Slovenije.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	Predlogi ukrepov za izboljšave
Premajhno število objav, ki so visoko vrednotene po merilih ARRS	Uvesti dodatne stimulacije (morda tudi še dodatno preko IRD sredstev) za povečanje števila objav v revijah, ki so ustrezno indeksirane.

²⁴ Podatek iz Sicris-a dne 12.1.2019.

Izziv: povečanje raziskovalnih kapacitet	Razbremenitev nekaterih učiteljev pedagoškega dela in zaposlitev na projektih ARRS, če bo fakulteta uspešna s prijavi in morebitna nova zaposlitev osebe, ki bo pomagala pri prijavi mednarodnih projektov.
V letu 2018 je PF sodelovala v prijavi manj mednarodnih projektov v primerjavi z letom 2017. Izziv: povečanje števila prijav.	Razmislek v smeri morebitne pedagoške razbremenitve v času prijavljanja projekta (in njegovega izvajanja v primeru uspešne prijave).

3.1.3 Prenos in uporaba znanja – tretja dimenzija univerze (z internacionalizacijo)

Primarni cilj PF je izobraževati predvsem za tradicionalne pravniške poklice (v pravosodju), zato na prvi pogled morda ni vidnega veliko povezovanja in sodelovanja z gospodarstvom. Vseeno pa na PF potekajo številne aktivnosti, ki skrbijo za prenos in uporabo znanja ter povezovanje akademske skupnosti z okoljem. Zaposleni na PF sodelujejo na strokovnih in znanstvenih srečanjih, odzivajo se na pozive različnih ministrstev pri pripravi mnenj o zakonskih predlogih.

V letu 2018 pa smo dobili še novo priložnost za intenzivnejše povezovanje z okoljem; 21.6.2018 je NAKVIS akreditiral program za izpopolnjevanje, ki smo ga poimenovali Specializacija znanj s področja prava. V okviru tega programa smo oblikovali 20 modulov in konec leta 2018 smo odprli prijave za 10 modulov, ki jih bomo izvedli v poletnem semestru štud. leta 2018/19. Izvedba tega programa bo pomenila krepitev z okoljem z dveh vidikov: (1) pri izvedbi bodo sodelovali priznani strokovnjaki iz prakse (takšno sodelovanje smo formalizirali z Vrhovnim sodiščem RS, Odvetniško zbornico in Odvetniško akademijo), ter (2) program je namenjen pravnikom in pravicam, ki imajo že izkušnje na določenih pravnih področjih, želijo pa si poglobitev znanja.

Podobno kot pretekla leta je tudi v letu 2018 s svojim uspešnim delom nadaljeval **Karierni center UL** oziroma njegova svetovalka, ki je zadolžena za PF in je tedensko prisotna na PF s svojimi uradnimi urami. Za naše študentke in študente redno organizira delavnice, predstavitve in obiskov potencialnih delodajalcev.

O možnostih za **udeležbo na mednarodnih dogodkih** (npr. poletnih šolah in konferencah) in o ponudbah za opravljanje **praktičnega usposabljanja v tujini** študente redno obvešča tudi mednarodna pisarna.

Na PF že več let delujejo številna **društva in organizacije**, ki študentom omogočajo nadgradnjo in prenos v predavalnicah pridobljenega znanja v prakso, npr. Društvo ELSA, Ženevski klub, ipd.

Prav tako PF že vrsto let v sodelovanju z vladnim, nevladnim in gospodarskim sektorjem izvaja **pravne klinike** (Pravna klinika za begunce in tujce, Pravna klinika za varstvo okolja, ki se je v letu 2017 preimenovala v Mednarodnopravno kliniko za varstvo okolja, Pravna klinika »Pravo v športu«, Delovno-pravna klinika in Pravna svetovalnica za varstvo pred diskriminacijo (gre za vsebinsko razširjeno nadaljevanje že uveljavljane obštudijske dejavnosti, Pravne svetovalnice LGBT, ki se na PF kontinuirano izvaja že od študijskega leta 2014/15). Strokovnjaki z zunanje institucije sodelujejo pri delu študentov kot delovni mentorji študentov. Predstavniki nekaterih institucij sodelujejo pri izvedbi obštudijskih dejavnosti tako, da fakulteta organizira delovno srečanje študentov z njimi, sodelujejo na zaključni okrogli mizi v razpravi o rezultatih dela obštudijske dejavnosti. Takšno je npr. sodelovanje Mednarodnopravne okoljske klinike z UNHCR - United Nations High Commissioner for Refugees. Z nekaterimi institucijami fakulteta sklene dogovor o medsebojnih obveznostih, npr. z Uradom Varuha

človekovih pravic. Pri pravnih klinikah, katerih del programa je prostovoljno delo (kot npr. pravno svetovanje v okviru Pravne svetovalnice za varstvo pred diskriminacijo), pa študentke in študenti z institucijo, kjer takšno delo opravljajo, za čas trajanja občudijske dejavnosti sklenejo dogovor o prostovoljstvu, skladno z določbami Zakona o prostovoljstvu (pro bono delo).

V letu 2018 je bil v avli fakultete že tretje leto zapovrstjo organiziran t.i. **Sejem občudijskih dejavnosti**, na katerem so se predstavila društva, ki delujejo na PF UL in dejavnosti, v katere se lahko vključijo študenti.

Občasna **predavanja pravnih strokovnjakov iz prakse** so stalnica študijskega procesa na vseh treh študijskih programih. Zaposleni na PF pa seveda redno sodelujejo tudi pri **nastajanju slovenske zakonodaje** in si s svojim poznavanjem specifičnih področij prizadevajo vplivati na izboljšanje pravnih predpisov. Svoje znanje prenašajo v okolje na **strokovnih srečanjih** (konferencah, simpozijih, seminarjih, itd.) ter s **komentiranjem in pojasnjevanjem pravnih vprašanj** v množičnih medijih.

Poleg tega je veliko zaposlenih dejavno vključenih v **raziskovalno in strokovno delo na inštitutih**, katerih ustanoviteljica je PF.

V letu 2018 je PF zopet izvajala projekte, finančno podprte s sredstvi, pridobljenimi na razpisu Javnega štipendijskega sklada RS z naslovom **Po kreativni poti do praktičnega znanja (krajše: PKP)**. PF je izvajala štiri takšne projekte (v letu 2017 je izvajala pet projektov PKP).

Uspešni smo bili tudi pri kandidiranju na razpisu Javnega štipendijskega sklada RS z naslovom **Projektno delo z negospodarskim in neprofitnim sektorjem v lokalnem in regionalnem okolju - Študentski inovativni projekti za družbeno korist 2016 – 2018 (krajše: ŠIPK)**. PF UL je uspela s prijavi petih ŠIPK projektov (v letu 2017 je PF izvajala tri takšne projekte).

Novembra 2018 je fakulteta na razpis prijavila po pet PKP in ŠIPK projektov (maksimalno možno število prijav). V primeru odobrenega financiranja se bodo projekti izvedli v letu 2019.

Po nekaj letih neaktivnosti je tudi v letu 2018 z delom nadaljeval **Alumni klub** PF. Glavni cilj društva je v povezovanju članov na družabni in strokovni ravni. Na družabni ravni je društvo s PF konec leta 2018 v prostorih Festivalne dvorane v Ljubljani že tretjič organiziralo (letni) koncert PF, na katerem so študentke in študenti ter učitelji PF pokazali svoje plesno in glasbeno znanje. Koncert je bil izjemno dobro obiskan.

Povzetek v obliki tabele:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Izvajanje številnih občudijskih dejavnosti, ki omogočajo prenos in uporabo znanja v praksi (npr. moot court tekmovanja, pravne klinike,...).	Znanja in veščine, pridobljene v različnih oblikah občudijskih dejavnosti, pomembno nadgrajujejo tista, ki so pridobljena v rednem študijskem procesu; s tem prispevajo k oblikovanju najkakovostnejših diplomantov in diplomantk prava.
Uspešno kandidiranje (in izvedba projektov) na razpisih PKP in ŠIPK	Tovrstni projekti študentkam in študentom omogočajo neposreden stik s prakso (morebiti tudi z bodočimi delodajalci, strankami, ipd.) in ponujajo izkušnje z raziskovalnim delom.
Vključitev Vrhovnega sodišča, Odvetniške zbornice in Odvetniške akademije v izvajanje programa za izpopolnjevanje.	Konec leta 2018 smo razpisali 10 modulov v okviru programa za izpopolnjevanje in se dogovorili, da bodo pri njegovem izvajanju sodelovali tudi sodniki in odvetniki (poleg ostalih strokovnjakov iz prakse). Tako bomo dosegli povezavo teorije in prakse, kar bo prispevalo h kakovostnejši izvedbi programov vseživljenskega učenja.

Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	Predlogi ukrepov za izboljšave
.	

3.1.4 Ustvarjalne razmere za delo in študij

PF vsako leto ob Dnevu fakultete podeljuje nagrade in priznanja PF svojim študentkam in študentom za njihove dosežke v času študija. Leta 2018 so bile podeljene naslednje nagrade:

- za vrhunsko diplomsko delo je nagrado prejelo 8 študentk in študentov,
- priznanja za odmevne dosežke na področju obštudijskih dejavnosti je prejelo 6 študentskih ekip za odlično uvrstitev na moot court tekmovanjih in študentski člani Organizacijskega odbora VIII. Pitamičevega tekmovanja,
- Zlata listina za izjemen študijski uspeh (povprečna ocena 9,01 ali več) je bila podeljena 7 diplomatkam in diplomantom programa I. stopnje,

Podeljena pa so bila tudi priznanja zaposlenim: priznanje za pedagoško delo, za zasluge pri razvijanju znanstvenega dela in za izjemne dosežke pri opravljanju strokovnih nalog.

Leta 2018 pa je študent Svit Komel prejel Prešernovo nagrado UL.

3.1.5 Obštudijska in interesna dejavnost, storitve za študente

Obštudijska in interesna dejavnost

V letu 2018 je bil na PF študentom in študentkam na voljo bogat izbor obštudijskih in interesnih dejavnosti:

- sodelovanje na moot court tekmovanjih (Phillip C. Jessup International Law Moot Court Competition, MUNLaws, The Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot, regionalno Moot Court tekmovanje v postopku pred Evropskim sodiščem za človekove pravice, All European International Humanitarian and Refugee Law Moot Court Competition, Central and East European Moot Court (CEEMC), Tekmovanje v mediaciji s področja gospodarskega prava, Frankfurt Investment Arbitration Moot, Pitamičevo tekmovanje študentov prava);
- sodelovanje v pravnih klinikah (Pravna klinika za begunce in tujce, Mednarodnopravna okoljska klinika, Pravna klinika "Pravo v športu", Pravna svetovalnica za varstvo pred diskriminacijo, Delovno-pravna klinika);
- ekskurzije;
- športne aktivnosti (odbojka, košarka, Pravniki tečemo);
- tečaji tujih jezikov (nemški, francoski, ruski in latinski jezik);
- udejstvovanje v drugih aktivnostih, kot so na primer pevski zbor Pegius, Ženevski klub pravnikov (ki, med drugim, organizira čajanko z odvetniškimi pisarnami, ki je namenjena spoznavanju dela v odvetniških pisarnah in njihovi predstavitvi), Društvo HOPE, Pamfil, društvo ELSA itd.

Vse pravne klinike so priznane kot študijske obveznosti in ovrednotene s 4 ECTS. S tem je bil dosežen velik premik na področju obštudijskih dejavnosti, saj so nekatere pravne klinike po obsegu izjemno obsežne in od študentke oz. študenta zahtevajo večmesečno, tudi celoletno delo, ki močno presega običajno študijsko obremenitev, a študentke in študente hkrati nagradi z neprecenljivim znanjem in veščinami ter močno izboljša njihove karijerne izglede. Prav tako je kreditno ovrednoteno tudi

sodelovanje na Moot court tekmovanjih (kot obštudijska dejavnost, poimenovana Tekmovanje v pravnem argumentiranju in simulaciji pravnih postopkov), ki prav tako zahteva obsežne in zahtevne priprave. PF se je tako približala tujim študijskim sistemom v razvitejših evropskih državah, kjer so obštudijske dejavnosti pomemben del študijskega procesa in so vanj vključene kot enakovredne študijske obveznosti. Vendar pa je to žal mogoče trdit le za študijski program I. stopnje. Zaradi razlik v kreditnem ovrednotenju obštudijskih dejavnosti in izbirnih predmetov to namreč ni mogoče v okviru programa II. stopnje; obštudijske dejavnosti so ovrednotene z največ 4 ECTS, medtem ko so vsi izbirni predmeti ovrednoteni s 6 ECTS.

V letu 2018 se je fakulteta odločila, da bo kreditno ovrednotila tudi seminarje gostujočih učiteljev, ki niso del predmetnika študijskega programa I. ali II. stopnje. Ob tem je za pridobitev ECTS postavila pogoj, da zgolj prisotnost na seminarju ni dovolj, ampak mora študentka oz. študent opraviti tudi določen preizkus znanja kot zaključek seminarja. V letu 2018 sta bila tako z 2 ECTS ovrednotena dva seminarja (ki sta ju vodila dr. Nina Peršak in dr. Jure Vidmar), izvedena v angleščini.

Leta 2018 je bil že tretjič organiziran tudi dobrodelni koncert PF, na katerem so sodelovali tako študenti kot profesorji. Dogodek odraža poslanstvo PF pri oblikovanju bodočega pravnika kot celovite osebnosti, ki se poleg na pravnem udejstvuje tudi na drugih področjih.

Komisija za kakovost PF opaza napredek na področju študentskih praks, s katerimi se študentke in študentje seznanjajo preko oglasov na oglasni deski PF, raznih razpisov in tudi preko razpisov praks študentske organizacije ELSA. Na voljo je vse več tovrstnih ponudb študentskih del, na katere se študentje tudi z vse večjim zanimanjem odzivajo. Poleg tega se je v študijskem letu 2017/2018 za opravljanje študijske prakse v tujini v okviru programa ERASMUS+ odločilo veliko več študentk in študentov kot v preteklih letih (več o tem glej v poglavju o internacionalizaciji).

Fakulteta spodbuja obštudijske dejavnosti tudi tako, da vsako leto od dnevu fakultete podeli študentom priznanja za odmevne dosežke na obštudijskih dejavnostih.

Informiranje študentov

PF s svojim delovanjem na različnih področjih dobro skrbi za informiranost bodočih študentov in študentk. Dijaki in dijakinje lahko potrebne informacije glede študijskega procesa pridobijo na vsakoletnih informativnih dnevih, ki potekajo v prostorih PF, in na sejmu Informativa, ki vsako leto poteka na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Stojnica PF je bila tudi letos zelo dobro obiskana. Poleg tega pedagogi PF na povabilo srednjih šol oziroma organizatorjev drugih informativnih dogodkov za dijake in dijakinje vsako leto predstavljajo program in študij na PF na gimnazijah na celotnem območju Slovenije. Vse potrebne podatke o študiju lahko zainteresirani pridobijo tudi na spletni strani PF (v slovenskem in angleškem jeziku), čemur je namenjena tudi posebna rubrika »Bodoči študenti«, ki prav tako vsebuje predstavitvene zbornike za vse tri stopnje študija.

Za dodatne informacije pa sta dnevno na voljo tudi oba referata za študentske zadeve; za pomoč študentkam in študentom glede študijskih zadev na PF skrbita študentski referat za I. in II. stopnjo in študentski referat za III. stopnjo. Oba preko oglasne deske v avli PF, spletne oglasne deske in možnosti prejetja obvestil oglasne deske na elektronske naslove študentke in študente obveščata o poteku študija in o aktualnem dogajanju na PF (predavanja gostujočih predavateljev, potek obštudijskih dejavnosti, razna tekmovanja, itd). Referat je študentom tudi dnevno dostopen v času uradnih ur za vsa dodatna vprašanja, administracijo in pomoč.

Študentkam in študentom je na voljo tudi mednarodna pisarna, ki skrbi za vrsto dodatnih aktivnosti študentov, kot so izmenjave in prakse v tujini, pa tudi za informiranost študentk in študentov glede drugih možnosti pridobivanja mednarodnih izkušenj.

Študentke in študenti ocenjujejo, da referata in mednarodna pisarna svoje delo opravljajo dobro, saj ustrezno skrbijo za potrebe študentov in skupaj z njimi rešujejo morebitne težave. Referata za študentske zadeve skladno s prejšnjimi leti še naprej ohranjata tudi popoldanski termin uradnih ur.

Karierni center

Za karierno svetovanje in karierne aktivnosti je na PF poskrbljeno v soorganizaciji Kariernega centra Univerze v Ljubljani, PF in Študentskega sveta PF. Organizirane in izvedene so delavnice, osebna svetovanja, obiski v organizacijah in predstavitve organizacij na članicah UL, različni dogodki (okrogle mize, konference, posveti), sodelovanja na sejnih in organizacija hitrih zmenkov s potencialnimi poslovnimi partnerji, obiski različnih institucij in potencialnih delodajalcev. Študentkam in študentom ter diplomantkam in diplomantom PF je namenjeno tudi tedensko svetovanje, ki ga izvaja predstavnica Kariernega centra UL v prostorih PF. Poleg kariernih centrov nudijo študentom in študentkam pomoč tudi profesorji PF, ki študentom in študentkam pomagajo in odgovarjajo na vprašanja glede poklicne kariere. Pedagogi na prošnjo študentov in študentk pišejo priporočilna pisma za njihov nadaljnji študij ali zaposlitev po zaključenem študiju. Aktivnosti Kariernega centra so se v zadnjem letu povečale, saj so na PF organizirane tudi uradne ure Kariernega centra, ki potekajo vsak četrtek in kamor se študentke in študenti lahko obrnejo po različne oblike kariernih nasvetov predstavnice Kariernega centra UL v prostorih PF. Spletna stran PF vse aktualne objave Kariernega centra UL sproti in redno objavlja preko spletne oglasne deske; predstavitev Kariernega centra UL na PF pa je omogočena preko posebnega poglavja na spletni strani PF: <http://www.pf.uni-lj.si/dodiplomski-studij/karierni-center-na-pravni-fakulteti/>.

Študentke in študenti s posebnimi potrebami

PF ustrezno prilagaja študijski proces in infrastrukturo študentom s posebnimi potrebami in jim s tem zagotavlja popolno in nemoteno udeležbo v študijskem procesu. Infrastruktura na PF je ustrezno prilagojena študentkam in študentom s posebnimi potrebami, ki so gibalno ovirani, saj jim je omogočeno nemoteno gibanje in dostop do vseh prostorov na PF (dvigala, prilagojene učilnice idr.). Problem predstavljajo le vhodna vrata v PF, ki niso drsna in opremljena s senzorjem in zato gibalno oviranim študentom onemogočajo samostojen dostop do prostorov PF. PF je na pobudo študentk in študentov že v letu 2017 razmislila o možnostih dodatnih prilagoditev, ki bi odpravile te ovire, a je po preučitvi vseh možnih rešitev ugotovila, da je najustrežnejša rešitev ta, da študentke in študenti, ki potrebujejo pomoč, po telefonu pokličejo vratarja PF, ki jim pomaga vstopiti v stavbo. V letu 2018 pri tem nismo zaznali težav.

Študentom in študentkam s posebnimi potrebami so na voljo vse informacije in pomoč, ki jih nudijo službe, ki skrbijo za svetovanje in pomoč vsem študentom. Poleg tega se študentom in študentkam s posebnimi potrebami nudi dodatno pomoč v obliki tutorstva za študente s posebnimi potrebami. Iz poročila dela tutorjev sicer izhaja, da študentke in študenti s posebnimi potrebami ne iščejo tutorske pomoči. Kljub temu je fakulteta sprejela odločitev, da se tovrstno tutorstvo ohrani in s tem ohrani možnost takšne pomoči. Komisija za študentske zadeve pri obravnavi vlog za status študenta s posebnimi potrebami poskuša čim bolj prilagoditi izvajanje študijskega programa posameznemu študentu ter mu s tem olajšati študij na PF. Za študentke in študente, ki potrebujejo tovrstne prilagoditve, je urejena tudi možnost opravljanja pisnih izpitov na prenosnem računalniku PF v izpitnem prostoru ali pa lahko ti študenti in študentke opravljajo izpit zgolj ustno.

Tutorski sistem

Na PF je vzpostavljen zelo učinkovit sistem tutorstva. Ta temelji na prostovoljnosti in samoiniciativnosti študentk in študentov višjih letnikov, ki želijo pomagati mlajšim kolegicam in kolegom pri študiju na PF. Tutorstvo ureja poseben pravilnik Pravilnik o sistemu tutorstva na pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, ki je tudi objavljen na fakultetni spletni strani <http://www.pf.uni-lj.si/media/pravilnik.o.sistemu.tutorstva.na.pravni.fakulteti.pdf>.

V študijskem letu 2017/2018 so bile na PF izvajane naslednje oblike tutorstev: uvajalno tutorstvo, predmetno tutorstvo (najbolj razširjeno), tutorstvo za študente s posebnimi potrebami, tutorstvo za študente športnike in tutorstvo za tuje študente. Dekan PF je decembra 2018 slavnostno podelil posebna potrdila za uspešno in prizadevno delo 53 tutorjem.

Predmetno tutorstvo se je v štud. letu 2017/18 izvajalo pri 10 predmetih: Ekonomija, Rimsko pravo, Uvod v pravoznanstvo, Ustavno pravo, Pravna zgodovina, Kazensko materialno pravo, Kazensko procesno pravo, Delovno pravo, Evropsko ustavno pravo in Upravno procesno pravo. Predmetna tutorstva so potekala praviloma enkrat tedensko oziroma nekajkrat na mesec in so bila vedno dobro obiskana. Študenti mnogokrat tudi sami izpostavijo, da jim ravno predmetna tutorstva omogočijo celostno in poglobljeno razumevanje študijske snovi. Jeseni 2018 je komisija na predlog zainteresiranih študentov za tutorstvo podprla 2 novi obliki predmetnega tutorstva, in sicer tutorstvo za Civilno procesno pravo in tutorstvo za Korporacijsko pravo. Omenjeni tutorstvi sta v praksi zaživel zimskega semestra študijskega leta 2018/19.

Sistem tutorstva nadzoruje Komisija za tutorstvo. Predmetno tutorstvo koordinira koordinator tutorjev, tutorstvo za tuje študente pa koordinator za tuje študente. Oba koordinatorja skrbita za dobro delovanje tutorstev, povezovanje med tutorji in profesorji ter ostalimi zaposlenimi na PF ter urejata tutorsko spletno stran (<http://www.pf.uni-lj.si/i-stopnja/tutorstvo/>). Koordinator za tuje študente vseskozi sodeluje z mednarodno pisarno.

Tutorstvo za tuje študente postaja vse bolj pomembno glede na povečevanje števila tujih študentk in študentov, ki opravljajo Erasmus+ izmenjavo. Prav tako tutorji nudijo pomoč tujim študentom, ki začnejo z rednim študijem na PF. Tutorji pomagajo študentkam in študentom k uspešni integraciji v novo okolje, prilagoditvi novemu načinu študija in s svojimi aktivnostmi skrbijo za to, da imajo tuji študentje več stika s slovenskimi študenti, kar so v preteklosti pogrešali.

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Uvedba novih predmetnih tutorstev	Povišana kvaliteta izobraževanja in soprispevanje k razumevanju snovi iz strani starejših študentov.
Kreditno ovrednotenje seminarjev kot obštudijsko dejavnost.	Krepitev izbirnosti študijskega programa.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	Predlogi ukrepov za izboljšave
Nemožnost nadomestitve izbirnega predmeta z akreditirano obštudijsko dejavnostjo na programu II. stopnje.	Opraviti analizo stanja (koliko študentk in študentov II. stopnje sodeluje v akreditiranih obštudijskih dejavnosti) in razmislek, kako bi jim bilo mogoče tako pridobljene kreditne točke priznati v okviru študijskega programa.

3.1.6 Knjižnična in založniška dejavnost

Knjižnice PF

Knjižnica PF (v nadaljevanju knjižnica) je tudi v letu 2018, kot vsa leta poprej, aktivno izvajala svoje poslanstvo in skrbela za kakovostno podporo študijskemu in raziskovalnemu procesu na fakulteti, prav tako pa je nudila svojo kakovostno knjižnično zbirko na voljo širši javnosti, kar se kaže predvsem v tem, da člani knjižnice niso zgolj študentke in študentji ter zaposleni na naši fakulteti, ampak je med njimi tudi veliko zunanjih uporabnikov, predvsem bivših študentk in študentov, ki knjižnične storitve uporabljajo za svoje nadaljnje strokovno delo. Prav tako naše storitve veliko koristijo člani in članice, ki opravljajo pravniški državni izpit.

Knjižnica je svojo dejavnost izvajala strokovno in kakovostno, hkrati pa skrbela, da je bilo njeno delovanje v skladu z letnim načrtom dela. Vodstvo PF se zaveda velikega pomena knjižnice za študijski in raziskovalni proces na PF in vsako leto zagotavlja ustrezna sredstva za njeno delovanje. Vsa sredstva so bila porabljena skladno z načrtom knjižničnega poslovanja. Za izbor kakovostnega gradiva s področja prava skrbi knjižnični odbor PF, ki ga sestavljajo profesorji z različnih kateder na PF. Predstojnik knjižnice, člani knjižničnega odbora in vsi zaposleni v knjižnici so se trudili za doseganje dolgoletnega cilja knjižnice - za gradnjo najkvalitetnejše pravne knjižne zbirke v Sloveniji.

V letu 2018 se je nadaljeval velik obisk knjižnice in hkrati tudi velika zasedenost čitalniških mest. Ohranili smo dobro prakso iz preteklih let in skrbeli za celoletno odprtost knjižnice. Ta je bila tako odprta tudi poleti, v času kolektivnega dopusta. Z namenom omogočiti čim boljše študijske pogoje našim študentkam in študentom pa smo nadaljevali s podaljšanim odpiralnim časom v izpitnih obdobjih. Tako je bila knjižnica od 8. januarja do 1. februarja in od 3. aprila do 21. junija 2018 odprta od ponedeljka do četrta med 8. in 22. uro, ob petkih pa med 8. in 20. uro. Odprtost v poletnih mesecih in podaljšani odpiralni čas v izpitnih obdobjih povečujeta dostopnost knjižnice in njenih virov skozi celo leto.

V preteklem letu so se trije zaposleni v knjižnici udeležili usposabljanja na tuji univerzi v okviru programa Erasmus+. Usposabljanje na tujih univerzah našim zaposlenim omogoča izmenjavo dobrih praks na področju visokošolskih knjižnic, primerjavo z drugimi tovrstnimi ustanovami, vse to pa jim zagotavlja večje kompetence in osebno zadovoljstvo. Udeleženci tovrstnih izobraževanj te dogodke izkoristijo tudi za predstavitev UL, PF in knjižnice ostalim udeležencem, navsezadnje predstavijo tudi Slovenijo in jih povabijo na srečanja, ki v okviru Erasmus + programa potekajo tudi v naši državi. Tako se večkrat zgodi, da tuji udeleženci usposabljanj na naši univerzi obiščejo našo knjižnico. Takrat se jim skrbno posvetimo in jim zavzeto predstavimo našo knjižnico in naše delo.

Zaradi porodniškega dopusta vodje knjižnice smo imeli nekaj kadrovskih sprememb, knjižnico je v tem času vodila njena namestnica, za čas nadomeščanja porodniške odsotnosti vodje knjižnice pa smo imeli novo zaposleno, njena primarna naloga je bila katalogizacija knjižnega gradiva. Prav tako smo od aprila do decembra 2018 imeli dodatno 4-urno zaposlitev na izposoji. Dodatna zaposlitev nam je izredno koristila, saj smo lahko zaradi večjega števila zaposlenih na izposoji uspeli deloma urediti skladišče in s tem pridobiti nekaj dodatnega prostora za gradivo, saj je v skladišču začelo primanjkovati razpoložljivih knjižnih polic.

Knjižnica je tudi v preteklem letu nadaljevala z obdelavo starejšega knjižnega gradiva iz skladišča knjižnice. Količina obdelanega starejšega gradiva ni velika, saj sta bili katalogizatoriki tekom leta zelo zaposleni s tekočim delom. Prav tako pa je knjižnica v letu 2018 dobila izredno veliko darov, predvsem od profesorjev, ki so se upokojili ali pa odšli v tujino, ki jih je bilo potrebno pregledati in vključiti v elektronski katalog COBISS. Veseli pa nas, da se naloga izvaja kontinuirano in da je vedno več starejšega knjižnega gradiva vključeno v elektronski katalog COBISS. Le-to zagotavlja dobro preglednost knjižnične zbirke in povečuje izposajo starejšega gradiva, ki je odvisno tudi od dostopnosti gradiva v elektronskem katalogu COBISS.

Sodelovanje med knjižnico in univerzitetnimi službami poteka zelo dobro. Knjižnica uspešno sodeluje z Univerzitetno službo za knjižnično dejavnost UL in ima svojega predstavnika v Komisiji za razvoj knjižničnega sistema UL (vodja knjižnice). V okviru navedenega vodja knjižnice aktivno sodeluje v

različnih delovnih skupinah, ki razvijajo in nadgrajujejo oz. izboljšujejo delovanje celotnega knjižničnega sistema UL.

Knjižnica študentkam in študentom z gibalnimi ovirami nudi individualno obravnavo in dodatne storitve, s katerimi skuša študentkam in študentom na najenostavnejši način zagotoviti dostop do vseh razpoložljivih pravnih ter drugih strokovnih virov. V mesecu februarju se je izvedla tudi preureditev vhoda v knjižnico, ki omogoča lažji dostop osebam na invalidskih vozičkih.

Knjižnica posveča posebno pozornost tudi študijski in strokovni pravni literaturi in skrbi, da je študentkam in študentom na voljo določeno število izvodov predpisane študijske literature glede na številčno strukturo študentk in študentov posameznega letnika, v katerem je literatura relevantna. Tako si je tudi v letu 2018 knjižnica prizadevala zagotoviti dostop do študijske literature čim širšemu krogu uporabnikov. Na podlagi stalnega spremljanja pogostnosti uporabe oz. izposoje študijske literature je zato prilagodila izposojevalni čas navedenega knjižničnega gradiva, s čimer je omogočila čim smotrnejšo uporabo literature čim večjemu številu uporabnikov. Omeniti je potrebno tudi, da knjižnica zagotavlja vso potrebno literaturo za udeležence moot court tekmovanj, kjer PF že tradicionalno dosega odlične rezultate. S predstavitvijo aktualne študijske pravne literature pa sodeluje tudi na sejmu Informativa.

Pomemben kazalnik kakovosti je zadovoljstvo uporabnikov knjižnice, na kar sta tudi v preteklem letu pozitivno vplivala kakovostno delo in prijaznost vseh zaposlenih v knjižnici. Slednje se je odražalo tako preko hitre, učinkovite in strokovne pomoči zaposlenih na izposoji, pri iskanju relevantne pravne literature, pri hitrem zagotavljanju dostopa do gradiva v okviru dela na izposoji ter pri izvajanju medknjižnične izposoje, kot tudi preko zagotavljanja in ohranjanja mirnega in prijetnega vzdušja v prostorih knjižnice. Pri tem gre omeniti tudi strokovno delo katalogizatorjev, ki poleg vnosa novega gradiva v elektronski katalog COBISS, skrbijo tudi za urejeno bibliografijo vseh zaposlenih na PF. Knjižnica oz. zaposleni v knjižnici si iz leta v leto prizadevajo knjižnične storitve v največji možni meri prilagoditi aktualnim potrebam študentov, pedagogov in ostalih obiskovalcev knjižnice.

Depozitarna knjižnica ZN DL-027

Depozitarna knjižnica ZN DL-27 deluje v okviru Inštituta za mednarodno pravo in mednarodne odnose PF od leta 1947. Praviloma ima vsaka država članica OZN pravico do ene depozitarne knjižnice, ki jo gosti ugledna institucija. Depozitarna knjižnica ZN DL-027 je na podlagi posebnega dogovora v času ustanovitve opravičena plačevanja prispevkov za gradivo, ki ga prejema od Združenih narodov (ZN). Depozit vsebuje tiskane publikacije (monografije, serijske publikacije in dokumente vseh organov ZN), v zadnjih letih pa je poudarek predvsem na spletnih virih in različnih spletnih bazah podatkov ZN. V letu 2018 je Depozitarna knjižnica ZN poleg rednega knjižničarskega dela (predvsem pomoč pri online iskanju dokumentov OZN, ki so težje najdljivi oz. dostopni, izposoja, baze podatkov) izvedla še naslednje ukrepe, ki bodo ostali med prioritetskimi nalogami tudi v prihodnjih letih: predstavljanje dela in zbirk ZN preko spleta; kontrolirano izločanje gradiva (predvsem dokumentov in publikacij ZN, ki so dostopni prek spleta).

Depozitarna knjižnica deluje ob torkih, sredah in četrtkih dve uri na dan. ZN so v postopku spreminjanja distribucije in načina dostopa do publikacij; nova navodila in smernice še čakamo.

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (npr. tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
Ureditev gradiva, ki se nahaja v skladišču	Večja preglednost gradiva, nadomestilo uničenih izvodov z dvojnicami in pridobitev dodatnega prostora

Dodajanje novih vsebin na spletno stran knjižnice	Na enem mestu zbrane povezave do elektronske verzije aktualnih pravnih revij, s tem pa vzpodbujanje uporabnikov k njihovi pogostejši uporabi
Preureditev vhoda v knjižnico	Lažji dostop osebam na invalidskih vozičkih
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (npr. tri)	Predlogi ukrepov za izboljšave
Zamuden vpisni postopek novih članov	Avtomatiziran vpis novih študentov v knjižnico s pomočjo računalniškega sistema VIS
Pomanjkanje prostora za gradivo tako v skladišču kot v prostem pristopu	Natančna analiza starejšega gradiva z morebitnim izločanjem neaktualnega gradiva; zamenjava obstoječih polic v skladišču s premikajočimi, ki zagotavljajo večji skladiščni prostor
Omejena funkcionalnost elektronskega varnostnega sistema v knjižnici	Posodobitev elektronskega varnostnega sistema v knjižnici (v sklopu izvedbe obvezne inventure)

Založniška dejavnost

PF opravlja v okviru svoje dejavnosti založniško dejavnost, povezano z izobraževalnimi, raziskovalnimi in razvojnimi programi. Lastna založniška dejavnost predstavlja za PF pomembno prednost, saj PF tako tudi preko založniške dejavnosti zagotavlja najvišjo kakovost pedagoškega procesa in znanstvenoraziskovalnega dela. PF si je v zadnjem obdobju zadala dolgoročni cilj obuditi in razširiti založniško dejavnost ter izboljšati njeno kakovost, kar je bilo tudi v letu 2018 na posameznih segmentih zelo opazno.

V letu 2018 so bila tako v založništvu založbe PF izdana naslednja dela:

1.
Interdisciplinarna analiza minimalne urne postavke v atipičnih oblikah dela [Elektronski vir]
Jenič, Lea
strokovna monografija
Elektronska izd. - Ljubljana : Pravna fakulteta, 2018
ISBN 978-961-6447-78-2 (pdf)
e-dostop: Odprite vir ... URL mesto: <http://www.pf.uni-lj.si/raziskovanje-in-projekti/razvojni-in-izobrazevalniprojekti/studentski-inovativni-projekti-za-druzbeno-korist-2016-2020-za-studijsko-leto-20172018/interdisciplinarna-analiza-minimalne-urne-postavke-v-atipicnih-oblikah-dela/>
2.
Kodificiranje prava v sistem : Code Civil (1804) na prelomu med ars in scientia
Komel, Svit
strokovna monografija
Ljubljana : Pravna fakulteta, 2018
e-dostop: Odprite vir ... <http://www.pf.uni-lj.si/media/svit.komel.-.kodificiranje.prava.v.sistem.pdf>
3.
Odgovornost držav za kršitev mednarodnopravnih obveznosti na področju podnebnih sprememb [Elektronski vir] : študija projekta
Aubreht, Jerca ...
strokovna monografija
Ljubljana : Pravna fakulteta, 2018

ISBN 978-961-6447-79-9 (pdf)

e-dostop: Odprite vir ... <http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-05MKUSRE>

Odprite vir ... <http://www.pf.uni-lj.si/media/koncna.studija.-.odgovornost.drzav-compressed.pdf>

4.

Pomen prakse in zahtev ESČP za izvedbo glavne obravnave v upravnem sporu [Elektronski vir] : študija projekta

Ambrožič, Marjanca ...

strokovna monografija

Ljubljana : Pravna fakulteta, 2018

ISBN 978-961-6447-77-5 (pdf)

e-dostop: Odprite vir ... <http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-2BFV5ZNW>

Odprite vir ... <http://www.pf.uni-lj.si/media/pomen.prakse.in.zahtev.escp.pdf>

5.

Ustavno pravo

Grad, Franc; Kaučič, Igor, 1954-; Zagorc, Saša, 1977-

znanstvena monografija

2. spremenjena in dopolnjena izd. - Ljubljana : Pravna fakulteta, 2018

ISBN 978-961-6447-75-1

V letu 2018 pa so bila v sozaložništvu založbe PF izdana dela:

1.

Analiza možnosti za izvajanje urbanih projektov z uporabo javno zasebnega partnerstva : Ciljno raziskovalni program "CRP 2016" v letu 2016 : zaključno poročilo

Bugarič, Bojan ...

raziskovalno poročilo

Ljubljana : Urbanistični inštitut Republike Slovenije : Pravna fakulteta : Fakulteta za arhitekturo, 2018

2.

"Ne pomeni ne" [Elektronski vir] : ustrežnejša obravnava spolne kriminalitete

Bajda, Barbara, 1991- ...

raziskovalno poročilo

Ljubljana : Pravna fakulteta : Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 2018

e-dostop: Odprite vir ... <http://www.pf.uni-lj.si/media/ne.pomeni.ne.-ustreznajsa.obravnava.spolne.kriminalitete.koncna.pdf>

3.

Praktikum za kazensko procesno pravo

učbenik

2., spremenjena in dopolnjena izd. - Ljubljana : Univerza v Ljubljani, Pravna fakulteta : Litteralis, 2018

ISBN 978-961-6447-76-8 (Pravna fakulteta)

4.

Pravo in nadzor v dobi velikega podatkovja

Bernard Korpar, Janja ...

znanstvena monografija

Ljubljana : Univerza v Ljubljani, Pravna fakulteta : Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti, 2018

ISBN 978-961-6503-33-4

5.

Ustava Republike Slovenije

Slovenija

strokovna monografija

Spremenjena in dopolnjena izd. - Ljubljana : Litteralis : Uradni list Republike Slovenije : Pravna fakulteta, 2018
ISBN 978-961-6447-74-4 (Pravna fakulteta)

6.

XVI. DCGP, dnevi civilnega in gospodarskega prava, 19.-20. april 2018, GH Bernardin, Portorož
Dnevi civilnega in gospodarskega prava (16 ; 2018 ; Portorož)
konferenčni zbornik
[Ljubljana] : Inštitut za primerjalno pravo : Pravna fakulteta, Univerza v Ljubljani, [2018]

7.

Veliki znanstveni komentar posebnega dela Kazenskega zakonika (KZ-1)
Korošec, Damjan, 1968-
znanstvena monografija
1. natis. - Ljubljana : Uradni list Republike Slovenije : Pravna fakulteta Univerze, 2018-
ISBN 978-961-204-654-5 (zv. 1, Uradni list Republike Slovenije)

Med drugim je PF tudi sozaložnik revij: Zbornika znanstvenih razprav, ki izhaja od leta 1921, in pa najstarejše slovenske pravne revije Pravniki, skupaj z Zvezo društev pravnikov Slovenije. Ta izhaja z nekaj presledki že od leta 1862.

Eden izmed pomembnih ciljev izvajanja založniške dejavnosti na PF predstavlja tudi težnja po izdajanju študijskega gradiva po študentom dostopnih cenah, kar smo udejanili predvsem ob izdaji praktikuma in pa Ustave Republike Slovenije. Najbolj ponosni smo v tem času na prvo od več knjig znanstvenega komentarja posebnega dela Kazenskega zakonika (KZ-1), saj gre za rezultat štiriletnega raziskovalnega projekta z več kot 50 sodelujočimi, kar je dejansko eden največjih pravnih projektov v zgodovini slovenske pravne znanosti.

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Nadalje smo okrepili založniško dejavnost.	S stroškovno optimalnim delovanjem imamo več možnosti za sprejem in izvedbo dodatnih projektov.
Doseganje vpetosti pedagogov v založniške projekte.	Doseganje dodatne interdisciplinarnosti oz. povezanosti in prepletanja ter sodelovanja strokovnjakov iz različnih podpodročij pravne znanosti, česar primer je predvsem znanstveni komentar KZ-1.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	Predlogi ukrepov za izboljšave
Nezadostna jasnost oz. predvidljivost procesa odločanja o sprejemu posameznih založniških projektov.	Sprejem enotnih procesnih pravil, ki bodo povečala transparentnost odločanja, s poudarkom na vsebinskih merilih.
Osrednja slovenska pravniška reija Pravniki (PF je njen sozaložnik) ni vključena v bazo SSCI, zato so objave v njej slabo ovrednotene v postopkih habilitacije in pri pridobivanju projektov.	Nadaljevati s postopki uvrstitve v bazo SSCI
V Zborniku znanstvenih razprav objavljamo predvsem avtorji, zaposleni na PF	Spodbujati avtorstvo avtorjev zunaj PF

3.1.7 Upravljanje in razvoj kakovosti

3.1.7.1 Delovanje sistema kakovosti (sistem in procesi)

Komisija za kakovost, ki skladno z 49. členom Pravil PF deluje kot delovno telo Senata PF, ima skladno z 62.a členom Pravil PF sedem članov, od tega pet članov imenuje senat PF (člani v letu 2018, ki so pripravljali tudi to poročilo, so: izr. prof. dr. Jerca Kramberger Škerl, doc. dr. Aleš Novak, Urška Janežič, Alenka Peterka in predsednica komisije – prodekanja za kakovost – izr. prof. dr. Katja Filipčič), dva člana pa izvoli študentski svet iz vrst študentov (Leonardo Rok Lampret in Miriam Gajšek). Komisija za kakovost se sestaja periodično in po potrebi. O sklepih komisije so redno obveščeni kolegij dekana PF in glede na vsebino tudi ostali organi PF.

Komisija za kakovost spremlja kakovost študija na PF, pripravlja letno poročilo, ki ga posreduje UL, pripravlja druga poročila o kakovosti v skladu s statutom in drugimi akti UL ter sklepi pristojnih organov UL in PF, opravlja druge naloge v skladu s statutom UL in Pravili PF ter naloge, ki ji jih naloži senat (62.b člen Pravil PF). Komisija za kakovost pri svojem delu izhaja iz predpisov in aktov, ki so sprejeti v okviru UL. Pri pripravljanju tega poročila je upoštevala tudi navodila in smernice, ki so jih v zvezi s tem posredovale pristojne službe UL.

Poslovnik kakovosti PF je skladno s 47. členom Pravil PF sprejel Senat PF na svoji seji dne 17. 12. 2015 in je dostopen na:

<http://www.pf.uni-lj.si/media/poslovnik.kakovosti.pf.koncna.verzija.za.objavo.2.pdf>

Komisija za kakovost je osnutek letnega poročila o kakovosti za 2018 pripravila ob upoštevanju stališč organov PF, na podlagi podatkov, ki so jih posredovale pristojne fakultetne službe, posamezni zaposleni ter na podlagi razgovorov s predstavniki knjižnice, referata, mednarodne pisarne, službe za informatiko ter študentskega sveta. Študentski predstavniki so neposredno sodelovali tako pri zbiranju gradiva kot pri pisanju poročila, ki zajema tudi njihove prispevke in stališča.

Za posebej pomembne dosežke so študentke in študenti nagrajeni ob dnevu fakultete, kar prispeva h krepitvi kakovosti študijskega procesa in obštudijskih dejavnosti. Nagrade za študente so: zlata listina, priznanje za vrhunsko diplomsko nalogo, priznanje za odmeven dosežek na obštudijski dejavnosti in pohvala. Merila za podelitev posamične nagrade so določena v Pravilniku o nagradah in priznanjih PF UL (<http://www.pf.uni-lj.si/media/pravilnik.o.priznanjih.in.nagradah.studentom.pf.spremenjen.17.3.2016.2.pdf>).

Ob dnevu fakultete pa se za kakovostno delo nagradi tudi zaposlene (visokošolske učitelje, sodelavce in strokovne sodelavce), ki prejmejo lahko naslednje nagrade (33. člen Pravil PF): nagrada za izjemne

znanstvene dosežke, nagrada za izjemno pedagoško delo, priznanje za izjemne dosežke in priznanje za dolgoletno delo.

3.1.7.2 Mehanizmi za spremljanje in izboljševanje kakovosti

PF je tudi v letu 2018 izvedla študentsko anketo v skladu s pravili in rezultate posredovala odgovornim osebam za posamezna področja PF ter tako omogočila aktivnosti, ki se nanašajo na analizo rezultatov študentske ankete.

Mednarodna pisarna PF je izvedla tudi posebni ankete za ugotavljanje zadovoljstva tujih (izmenjavnih) študentov in študentk, ki so študijskem letu 2017/2018 opravljali študijsko izmenjavo na PF UL, in domačih študentov in študentk, ki so bili v istem letu na študijski izmenjavi v tujini.

PF je v 2018 za zaposlene izvedla dva »team-buildinga« (pozimi in poleti).

PF redno spremlja izvajanje pedagoške dejavnosti preko oddaje rednih mesečnih poročil vseh pedagogov.

Leta 2016 je bila prvič izvedena t.i. **pedagoška konferenca**, kjer so imeli študenti in študentke možnost izraziti svoja mnenja o študiju na PF, tik pred slavnostnimi podelitvami diplom. Leta 2017 je bila izvedena pedagoška konferenca, vendar ne na dan podelitve diplom, ki pa se je ni udeležil noben študent ali študentka. Leta 2018 smo zato ponovno organizirali pedagoško konferenco na dan podelitve diplom, tik pred slovesnostjo, vendar v drugem prostoru. Študente in študentke smo vabili tudi s pomočjo Študentskega sveta preko družbenih omrežij. Udeležba je bila zelo nizka, saj so se je udeležili le trije diplomanti in diplomantke. V bodoče je treba razmisliti, ali še vztrajati pri takšni obliki razgovora s študenti in študentkami ali pa od njih na kakšen drug način po zaključku študija pridobiti menje o naših študijskih programih in njihovih izvedbi, kar je bil namen pedagoške konference.

3.1.7.3 Zunanje evalvacije in akreditacije

V letu 2018 je bil zaključen postopek akreditacije **študijskega programa za izpopolnjevanje – Specializacija znanj s področja prava**.

Mednarodnih akreditacij za področje Pravo ni.

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
--	---------------------------------

PF skrbi za kakovostno pripravo študentkih ekip za mednarodna tekmovanja in pomaga pri kritju stroškov njihove udeležbe na tekmovanjih v tujini, kot tudi za promocijo njihovih uspehov na ravni UL in širše.	Študentje in študentke PF so ob ustreznih pogojih in vrednotenju njihovih uspehov še bolj spodbujeni h študiju in usposabljanju za odlične nastope, ki se zrcalijo v vrhskih uvrstitvah na mednarodnih tekmovanjih.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	Predlogi ukrepov za izboljšave
Izziv: zagotoviti večjo transparentnost dela Komisije za študentske zadeve.	Proučiti možnosti za ažurno objavljane odločitev na spletu
Pedagogi se premalo udeležujejo dodatnega izobraževanja na področju pedagogike.	Izdelati analizo, iz katere bo razvidno, kdo od zaposlenih pedagogov se je v zadnjih nekaj letih udeležil kakšnega izobraževanja s področja pedagogike. Na osnovi tega spodbujati k udeležbi predvsem tiste, ki se takšnih izobraževanj še niso udeležili in asistente.
Slabo obiskana t.i. pedagoška konferenca, zato od diplomntk in diplomantov ne prejmemo željenih informacij o (ne)usreznosti naših programov in njihovega izvajanja ter predlogov izboljšav.	Skupaj s ŠS razmisliti o vsebini in obliki razgovora z diplomantkami in diplomanti II. stopnje, da bi le-ta dosegel željeni cilj

3.2 Pogoji za izvajanje dejavnosti in podporna dejavnost

3.2.1 Upravljanje s stvarnim premoženjem

PF je v letu 2018 izvedla vrsto nujnih vzdrževalnih del. Posebej kaže omeniti izgradnjo nadstreška, s katerim je fakulteta (kot kaže uspešno) preprečila zamakanje v garaži in eni izmed predavalnic, in beljenje nadstreška v IV. nadstropju. Postopno se je nadaljevalo tudi zbiranje potrebnih tehničnih informacij za klimatizacijo prostorov fakultete.

Stanje stavbe je načeloma dobro, zato se v prihodnjem letu na načrtujejo večji posegi. Potekala bodo redna vzdrževalna dela, nadaljevale pa se bodo tudi priprave na klimatizacijo fakultetnih prostorov.

PF je v letu 2018 v skladu s potrebami izvajanja študijskega in raziskovalnega procesa ter v okviru razpoložljivih finančnih sredstev skrbela za ustrezno posodabljanje fakultetne računalniške opreme. Nabava računalniške opreme se je izvajala preko sistema javnega naročanja.

Fakulteta kljub razmeroma novi stavbi zlasti v zadnjih letih pričinja čutiti pomanjkanje prostora v dveh pomembnih segmentih: (i) pri izvedbi pedagoških obveznosti in (ii) pri shranjevanju knjižničnega gradiva.

Prostorska stiska pri izvedbi pedagoških obveznosti je zlasti posledica treh trendov. Prvi jasen trend je povečevanje števila izbirnih predmetov. Z uvedbo petletnega študija (končni korak pred sprožitvijo ustreznih postopkov je bilo sprejetje novega študijskega programa) se bo ta trend še okrepil. Drugi pomemben trend je povezan z internacionalizacijo študija. Vedno večji obseg ponujenih predmetov v okviru programa Erasmus in naraščajoče število sodelujočih študentk in študentov zahtevata primerne prostore. Tretji trend se kaže v krepitvi ne le doktorskega študija, temveč tudi v uvedbi vrste specialističnih študijev, s katerimi fakulteta zadovoljuje potrebe po vseživljenjskem izobraževanju. Pričakovati je mogoče, da se bodo ti trendi še okrepili in da se bo v prihodnjih letih pričelo čutiti resno pomanjkanje razpoložljivih prostorov za opravljanje pedagoške dejavnosti.

Dodatna finančna podpora, ki jo fakulteta namenja knjižnici, in živahno sodelovanje knjižnice z različnimi donatorji nakazujeta možnost, da se bo tudi knjižnica v prihodnjih letih soočala s prostorskimi težavami. Do sedaj knjižnica z različnimi ukrepi, vse od racionalizacije prostora, izločanjem podvojenega gradiva, pa do vedno večjega zanašanja na elektronske baze, dotok novega gradiva še obvladuje, v prihodnjih letih pa bo potreben razmislek o reševanju prostorske stiske knjižničnega skladišča. Poseben srednjeročni izziv za fakulteto bosta predstavljala izboljšanje in nadgradnja oz. zamenjava sistema za varovanje knjižničnega gradiva pred krajo ter nadomestitev obstoječega varnostnega sistema knjižničnega gradiva s sistemom, ki bo omogočal t. i. razmagnetenje elektronske zaščite že izposojenega gradiva ter se bo lahko v prihodnosti ustrezno sproti nadgrajeval s primernimi posodobitvami strojne in programske opreme. Končni cilj predstavlja vzpostavitev sodobne varnostne zaščite knjižničnega gradiva, ki bo omogočala kakovostnejše ter učinkovitejše evidentiranje, izposajo ter sledljivost gradiva.

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Redno posodabljanje računalniške in druge tehnične opreme.	Sodobna opremljenost fakultetnih prostorov omogoča uporabo različnih tehnik poučevanja, ki zvišujejo kakovost pedagoškega procesa.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	<u>Predlogi ukrepov za izboljšave</u>
Visoke temperature v poletnih mesecih, zlasti v južnem delu stavbe fakultete in njenih višjih nadstropjih.	Vzpostavitev ustrezne klimatizacije stavbe.
Velik obseg pedagoških dejavnosti in občasne težave s prostorom.	Daljnoročnejše načrtovanje pedagoških obveznosti.

3.2.2 Informacijski sistem

Na področju strojne opreme je PF v letu 2018 nadaljevala z rednimi zamenjavami in nadgradnjami osebnih računalniških sistemov. Delno je bila zamenjana strežniška oprema, preostala pa je bila programsko posodobljena.

Fakulteta je redno izvajala vzdrževanje in nadgradnjo omrežja z zamenjavo stikal in tudi povečala število brezžičnih dostopnih točk v predelu predavalnic.

Za večjo varnost hranjenja podatkov je fakulteta poskrbela z uvedbo nove programske opreme za arhiviranje in nadgradnjo programa za ustrezno pregledovanje nezaželenih pošt.

V letu 2018 je fakulteta nadaljevala z vzdrževanjem in sprotnimi dopolnitvami študentskega informacijskega sistema (ŠIS) z namenom lažje in hitrejše povezave med predavatelji, referatom in študenti.

Na področju študijske informatike je v letu 2018 opravila vnos podatkov v evidenco študijskih programov (UL EŠP). Ta bo omogočala sledenje spremembam programov, vključno z učnimi načrti in predmetniki, ter vsebovala vse potrebne podatke za akreditacijo študijskih programov.

Pravna fakulteta redno posodablja in nadgrajuje spletno mesto, preko katerega obvešča študente, zaposlene in tudi ostale obiskovalce o dogajanju na fakulteti.

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (največ tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
Uvedba novega programa za dnevno shranjevanje podatkov in zamenjava strežniške opreme.	Večja varnost podatkov in hitrejši dostop do podatkov v primeru okvare strežniške strojne opreme.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (največ tri)	<u>Predlogi ukrepov za izboljšave</u>
Brezžična povezava Pravne fakultete poteka mimo požarne pregrade fakultete in s tem ne dosega sodobnih varnostnih zahtev.	Zaradi varnosti in vedno večje uporabe brezžičnega omrežja je potrebna zamenjava obstoječe požarne pregrade.
Prepočasna uvedba dokumentnega sistema.	Odločitev vodstva o nadaljevanju uvajanja dokumentnega sistema GC in določiti njegovo uporabo kot prioriteten projekt med zaposlenimi v strokovnih službah.
Še vedno preveč papirnega poslovanja. Uvedba elektronskega poslovanja bi bila smotrna, delno k zamudi pri uvedbi prispeva dolgo načrtovana uvedba Poslovno informacijskega sistema UL in s tem zamenjave obstoječih programov za finančno in kadrovske poslovanje.	Priprave na pristop k Poslovnemu informacijskemu sistemu UL, v primerih, kjer ta ne bo zadoščal za fakultetne potrebe po elektronskem poslovanju, bo potrebna še uvedba dodatnih programov.

3.2.3 Upravljanje s človeškimi viri

V letu 2018 se je nadaljeval trend kadrovskega pomlajevanja PF. Eden izmed resnih problemov, s katerimi se fakulteta namreč sooča, je izrazito neugodno razmerje med univerzitetnimi učitelji in

univerzitetnimi sodelavci. Razloge gre iskati predvsem v zaostreni finančni situaciji, s katero se je fakulteta soočala v preteklosti, in v neugodnem vrednotenju znanstvenega dela na področju pravne znanosti, kar je vplivalo na pridobivanje mladih raziskovalcev. Z valom upokojevanja se je v zadnjih letih ta trend začel popravljati. Na fakulteti je (v lanskem in letošnjem letu) prišlo do zaposlovanja mlajših kadrov, kar pomeni pomemben korak v smeri vzpostavljanja bolj smiselnega razmerja med univerzitetnimi učitelji in univerzitetnimi sodelavci, a je stanje še vedno daleč od zadovoljljivega.

V preteklem letu upokojevanj ni bilo. Fakulteto so zapustili trije učitelji, eden stalno, zaradi zaposlitve v tujini, dve redni profesorici pa sta prevzeli funkcije zunaj fakultete (prof. Katja Šugman Stubbs funkcijo ustavne sodnice, prof. Barbara Novak funkcijo prorektorice Univerze v Ljubljani), vendar sta ohranili povezavo s fakulteto in v določenem obsegu sodelujeta v pedagoškem procesu fakultete. Fakulteta je v letu 2018 s polnim delovnim časom in za določen čas zaposlila štiri asistente.

Drug resen problem predstavlja prav tako neugodno razmerje med številom univerzitetnih učiteljev in sodelavcev na eni strani in številom študentk in študentov (na vseh stopnjah študija) na drugi strani. Neugodno stanje povzroča ne le (pre)velike obremenjenosti pomembnega dela učiteljev (in posledično pomanjkanje časa za večji obseg znanstvenega udejstvovanja), temveč otežuje tudi izvedbo sobotnega leta. Tako v letu 2018 ni nihče izmed univerzitetnih učiteljev izvedel sobotnega leta. Nič ne kaže, da bo situacija v prihodnjih letih boljša.

Za višjo kakovost pedagoškega dela si je fakulteta prizadevala ne le s pomlajevanjem kadra, temveč tudi s pritegnitvijo uglednih pravnih strokovnjakov, med katerimi imajo nekateri tudi izkušnje iz tujine, k sodelovanju v pedagoškem procesu. V letu 2018 je tako sklenila pogodbe za dopolnilno delo s tremi uglednimi (slovenskimi) univerzitetnimi učitelji in eno pogodbo za krajši delovni čas (in za določen čas), ki se financira iz sredstev Javnega štipendijskega sklada RS.

Za bogatitev pedagoške ponudbe si je fakulteta prizadevala tudi z dalj časa trajajočimi gostovanji tujih profesorjev. Tako je fakulteta v letu 2018 preko programa Fulbright gostila univerzitetnega učitelja, ki je izvedel dva predmeta, ter organizirala nekaj krajših seminarjev tujih pravnih strokovnjakov (npr. seminar španskega prava in uvod v francosko ustavno, stvarno in obligacijsko pravo).

Možnost zanimive dopolnitve redne pedagoške ponudbe je odprl razpis Javnega štipendijskega sklada RS, katerega namen je spodbujati povezovanje slovenskih doktorjev znanosti, ki delujejo v tujini, s slovenskimi visokošolskimi zavodi (projekt Financiranje projektnih gostovanj na slovenskih visokošolskih zavodih). V letu 2018 je fakulteta na razpisu pridobila sredstva za štiri gostovanja. Predavanja teh univerzitetnih učiteljev so bila na voljo ne samo študentkam in študentom, ki sodelujejo na programu Erasmus, temveč tudi ostalim študentkam in študentom.

Pravna fakulteta že vrsto let opozarja na neupoštevanje določenih specifik izkazovanja znanstvene odličnosti na področju pravne znanosti. Resne težave predstavlja zlasti določitev publikacij, ki se jih šteje za vrhunske, upoštevanje pomembnosti gojenja nacionalnega vidika pri preučevanju prava (znanstvena obravnava slovenskega prava, razvijanje slovenske pravne terminologije itd.) ter neprimerno vrednotenje pedagoškega dela v postopkih habilitacije. Vse to prispeva k neprimernemu, zavajajočemu in kdaj tudi izkrivljenemu prikazovanju raziskovalne uspešnosti, kar negativno vpliva na možnost pridobivanja mladih raziskovalcev, zaposlovanja preko raziskovalnih projektov itd.

Poseben problem predstavlja tudi spreminjajoča se praksa habilitacijske komisije pri razlagi meril za napredovanja.

Pravna fakulteta se še vedno ukvarja s posledicami sprememb Pravilnika o postopkih (so)financiranja, ocenjevanja in spremljanja izvajanja raziskovalne dejavnosti ARRS, saj bi bilo mogoče z ustrežnejšim vrednotenjem pravne znanosti pripomoči k izboljšanju položaja pedagoškega kadra fakultete tudi v habilitacijskih postopkih.

Tudi v letu 2018 je Pravna fakulteta svoje zaposlene redno obveščala o različnih oblikah možnih izobraževanj in usposabljanj zaposlenih, ki jih organizira Univerza in druge institucije.

Za boljše počutje svojih zaposlenih je Pravna fakulteta tudi v letu 2018 sklenila dogovore o brezplačnem koriščenju vstopnic za določene kulturne in športne dejavnosti, ki so bile na voljo vsem zaposlenim.

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Osebna zavzetost dela pedagoškega in administrativnega kadra, da preko svojih rednih delovnih obvez opravlja številne dodatne aktivnosti.	Dodatne aktivnosti izrazito pozitivno vplivajo na zviševanje kakovosti in prepoznavnosti Pravne fakultete.
Zaposlitev novih mlajših kadrov po posameznih katedrah.	Vzpostavljanje ustrežnejšega razmerja med pedagoškim kadrom in študenti.
Pritegnitev slovenskih strokovnjakov, ki so se uveljavili v tujini k sodelovanju pri pedagoškem delu.	Stik študentov s (pretežno) našimi diplomanti, ki so se uveljavili v tujini in lahko neposredno prenesejo izkušnje trenutnim študentom.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	<u>Predlogi ukrepov za izboljšave</u>
Neustrezno razmerje med visokošolskimi učitelji in asistenti.	Kljub določenim novim zaposlitvam asistentov v letih 2017 in 2018 je treba s procesom nadaljevati tudi v prihodnje.
Preobremenitev številnih visokošolskih učiteljev in asistentov.	Povečevanje števila univerzitetnih učiteljev in sodelavcev in premislek o drugih možnostih za razbremenitev že zaposlenih univerzitetnih učiteljev in sodelavcev.
Pomanjkanje razpoložljivega časa (predvsem mlajšega kadra) za večji obseg (zlasti mednarodne) raziskovalne dejavnosti na področju prava.	Povečevanje števila univerzitetnih učiteljev in sodelavcev in premislek o drugih možnostih za razbremenitev že zaposlenih univerzitetnih učiteljev in sodelavcev.
Neprimerna zasnova vrednotenja pedagoškega dela in znanstveno-raziskovalnega dela na področju prava.	Nadaljnja prizadevanja pri pristojnih organih.

3.2.4 Zagotavljanje stikov z javnostmi

V letu 2018 je na PF za redne stike z javnostmi skrbel predvsem dekanat in tajnik PF, v sodelovanju s kolegijem dekana. Zaposleni na Pravni fakulteti se po lastni presoji in v skladu z razpoložljivim časom individualno vključujejo v stike z javnostmi preko nastopov v različnih medijih.

O aktivnostih na PF se redno obvešča širša javnost z uporabo informacijskih sistemov (glej točko 3.1.6.2).

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Odzivnost in ažurnost pri komunikaciji z novinarji.	Boljša komunikacija z novinarji in lažje umeščanje zelenih informacij.
Zelo hitro objavljane informacij na spletu in prek drugih sredstev obveščanja.	Večanje ugleda in odmevnosti raziskovalnih / tekmovalnih dosežkov pedagogov in študentov.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	<u>Predlogi ukrepov za izboljšave</u>
Doseganje avtomatizacije prenosa informacij o udeležbi in vključenosti pedagogov v projekte, ki bi ob posredovanju v javnost krepili ugled PF.	Aktivno spodbujanje pedagogov za sporočanje dosežkov.

3.2.5 Vodenje in upravljanje organizacije

PF je v letu 2018 do 30.9.2018 predstavljal in zastopal dekan PF, prof. dr. Miha Juhart, od 1.10.2018 pa dekan prof.dr. Grega Strban. Vodstvo PF so poleg dekana do 30.9.2018 sestavljali še prodekan za gospodarske zadeve, prof. dr. Grega Strban, prodekanja za študijske zadeve, izr. prof. dr. Katja Filipčič, ter prodekanja za kakovost, izr. prof. dr. Vasilka Sancin. Po 1.10.2018 pa prodekan za gospodarske zadeve, izr. prof. dr. Primož Gorkič, prodekanja za študijske zadeve, izr. prof. dr. Jerca Kramberger Škerl, ter prodekanja za kakovost, izr. prof. dr. Katja Filipčič. Tajnik PF v letu 2018 je bil as. Boštjan Koritnik, univ. dipl. prav. Za finančne zadeve je pristojen Upravni odbor PF, ki ga sestavljajo doc. dr. Gregor Dugar kot predsednik in izr. prof. dr. Marko Kambič, doc. dr. Luka Tičar, as. dr. Maša Kovič Dine, as. dr. Bruna Žuber, Boštjan Koritnik in študent Ajas Midžan kot člani.

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
--	---------------------------------

Vzdrževanje neformalnih oblik druženj z zaposlenimi v okviru »zimskega« in »poletnega« team-buildinga in prednovoletnega druženja v Klubu PF.	Večji pretok informacij in idej med zaposlenimi glede možnosti za dvig kakovosti upravljanja in vodenja Pravne fakultete.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	<u>Predlogi ukrepov za izboljšave</u>
Prevelika obremenjenost vodstvenega kadra s pedagoškimi in raziskovalnimi dejavnostmi.	Dodatne zaposlitve in ustrezne prerazporeditve dela.

3.2.6 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

PF je bila delno uspešna pri realizaciji ciljev zastavljenih v poročilu iz leta 2017. Glej točko 4.3.

4. PRILOGE

4.1 Oddelki članice

PF je organizacijsko razdeljena na katedre, inštitut in knjižnico in ima naslednje organizacijske enote: dekanat, katedre, inštitut za mednarodno pravo in mednarodne odnose, knjižnico in založbo.

Dekanat opravlja upravno-administrativne in strokovno-tehnične naloge za vso dejavnost PF. PF ima 9 kateder:

- Katedra za civilno pravo,
- Katedra za delovno in socialno pravo,
- Katedra za kazensko pravo,
- Katedra za mednarodno pravo,
- Katedra za pravnoekonomske znanosti,
- Katedra za pravno zgodovino,
- Katedra za sociologijo in teorijo prava,
- Katedra za upravno pravo in
- Katedra za ustavno pravo,

ki so organizacijske enote pedagoškega, raziskovalnega in razvojnega dela.

Inštitut za mednarodno pravo in mednarodne odnose PF upravlja dokumentacijsko gradivo OZN, katerega depozitar je PF.

Knjižnica PF opravlja knjižničarsko, informacijsko in dokumentacijsko dejavnost za potrebe raziskovalnega, razvojnega in izobraževalnega dela na področju prava.

4.2 Predstavitev članice (zahteva MIZŠ)

PF je v letu 2018 do 30.9.2018 predstavljal in zastopal dekan PF, prof. dr. Miha Juhart, od 1.10.2018 pa dekan prof.dr. Grega Strban. Vodstvo PF so poleg dekana do 30.9.2018 sestavljali še prodekan za gospodarske zadeve, prof. dr. Grega Strban, prodekanja za študijske zadeve, izr. prof. dr. Katja Filipčič, ter prodekanja za kakovost, izr. prof. dr. Vasilka Sancin. Po 1.10.2018 pa prodekan za gospodarske zadeve, izr. prof. dr. Primož Gorkič, prodekanja za študijske zadeve, izr. prof. dr. Jerca Kramberger Škerl, ter prodekanja za kakovost, izr. prof. dr. Katja Filipčič. Tajnik PF v letu 2018 je bil as. Boštjan Koritnik, univ. dipl. prav.

V skladu z zakonom, s Statutom Univerze v Ljubljani in Pravili Pravne fakultete je PF notranje organizirana v: dekanat, katedre, Inštitut za mednarodno pravo in mednarodne odnose, knjižnico in založbo PF, organi PF pa so: vodstvo, senat, akademski zbor, upravni odbor, knjižnični odbor in študentski svet. Senat ima naslednja delovna telesa: komisijo za študijske zadeve, komisijo za doktorski študij, komisijo za raziskovalno in razvojno delo, komisijo za študentske zadeve, komisijo za kakovost komisijo za pritožbe študentov, komisijo za priznavanje tujega izobraževanja, disciplinsko komisijo, disciplinsko tožilko za študente, komisijo za osnovna sredstva, komisijo za tutorstvo in komisijo za mednarodna tekmovanja.

PF v okviru svoje dejavnosti opravlja založniško dejavnost, povezano z izobraževalnimi, raziskovalnimi in razvojnimi programi.

Študij na PF je organiziran v skladu z načeli bolonjske reforme. Prvostopenjski študij na PF traja štiri leta in obsega 240 ECTS. Študent, ki opravi vse obveznosti, predpisane s študijskim programom, pridobi

strokovni naslov diplomirani pravnik (UN) oziroma diplomirana pravica (UN). Drugo stopenjski študij na PF (Magistrski študijski program Pravo) traja eno leto (dva semestra) in obsega 60 ECTS. Po uspešnem končanem študiju pridobi študent strokovni naslov magister prava oziroma magistrica prava.. Pogoji za zaposlitev v pravosodnih poklicih (sodniki, odvetniki, tožilci, notarji) je opravljen pravniški državni izpit. K opravljanju pravnškega državnega izpita lahko pristopijo diplomanti, ki so končali I. in II. stopnjo pravnega bolonjskega študija.

PF poleg prvostopenjskega in drugo stopenjskega študija prava izvaja tudi doktorski študij za pridobitev doktorata znanosti. Tretjestopenjski doktorski študijski program Pravo obsega 180 ECTS in traja 3 leta. Študent, ki opravi vse obveznosti, predpisane s študijskim programom, pridobi znanstveni naslov doktor znanosti oz. doktorica znanosti.

4.3 Realizacija predlogov ukrepov iz Poslovnega poročila 2017

Ukrep oz. predlog ukrepa iz Letnega poročila 2017	Status ukrepa oz. predloga	Obrazložitev
Začeti uradni postopek akreditacije novega enovitega petletnega študijskega programa.	Nerealizirano Vključeno v program za 2019	Pravna fakulteta je v letu 2018 intenzivno pripravljala program enovitega magistrskega študija Pravo, ki ga je sprejel senat na seji 17.1.2019. Šele s tem so izpolnjeni pogoji za začetek postopka njegove akreditacije.
Razmisliti o možnosti uvedbe dodatnega mednarodnega modula v okviru II. stopnje, ki bi bil v celoti izvajan v angleškem jeziku in bi bil tako dostopen tudi tujcem brez znanja slovenskega jezika.	Delno realizirano Vključeno v program za 2019	Opravili smo nekaj analiz glede izvajanja modula v angleškem jeziku in začeli pogovore s Pravno fakulteto v Sarajevu o možnosti izvajanja modula, ki bi privedel do dvojne diplome.
Pridobitev akreditacije predlaganega študijskega programa za izpopolnjevanje – specializacija znanj s področja prava	Realizirano	NAKVIS je 21.6.2018 izdal odločbo o akreditaciji programa za izpopolnjevanje. Decembra 2018 smo objavili vpis v 10 modulov. Program bomo izvedli v letu 2019.
Iskanje ustreznije zasnove doktorskega študija.	Delno realizirano	Doktorski študij v primerjavi s preteklimi leti ni doživel bistvenih sprememb. Potreben je resnejši razmislek o zasnovi doktorskega študija, predvsem v prvem letniku, kjer ob pričakovanem (in zaželenem) nadaljnjem nižanju števila vpisnih mest ni smiselno ohranjati načina predmetnega študija, razdrobljenega po številnih modulih. Kljub temu pa se je PF v tem letu že lotila nekaterih nujnih posodobitev učnih načrtov ter nadaljevala z razpravo o temeljitejših spremembah v okviru Komisije za doktorski študij.
Prehod od prizadevanj za doseganje ustreznega števila	Delno realizirano.	PF je opravila razmislek o možnostih in smiselnosti uvedbe sprejemnega izpita za

vpisanih k zagotavljanju vpisa najbolj kakovostnih oziroma primernih (bodočih) študentk in študentov na študijske programe PF	Vključeno v program za 2019	prvostopenjski študij na PF in se odločila, da ga ne bo uvedla. Nadaljevati je treba z oblikovanjem indikatorjev, s pomočjo katerih bo mogoče ustrežneje oceniti, kdo so najustreznejši kandidati in kandidatke za študij prava, ter pripraviti predloge ukrepov, s k
Uvedba tutorstva iz predmetov Civilno pravo in Civilno procesno pravo v 3. letniku prvostopenjskega študija.	Delno realizirano. (Ostaja na ravni predloga)	Tutorstvo je bilo uvedeno pri predmetu Civilno procesno pravo
Jasneje opredeliti cilje v zvezi z mednarodnim sodelovanjem, podporo mobilnostim ter privabljanju tujih študentov in predavateljev	Realizirano	Pravna fakulteta je v letu 2018 spre
večja integracija tujih izmenjavnih študentov z domačimi	Nerealizirano (Ostaja na ravni predloga)	K vpisu nekaterih oredmetov, ki so namenjeni izmenjavnim študentom, smo povabili tudi naše študente. Seznam teh predmetov pa je treba še povečati.
Povečati število objav v revijah, ki so ustrezno indeksirane	Nerealizirano (Ostaja na ravni predloga)	PF bo skušala tudi z dodatnimi stimulacijami (npr. preko IRD) povečati število objav v indeksiranih revijah.
Povečati raziskovalne kapacitete; razbremenitev nekaterih učiteljev pedagoškega dela in zaposlitev na projektih ARRS, če bo fakulteta uspešna s prijavi in morebitna nova zaposlitev osebe, ki bo pomagala pri prijavi mednarodnih projektov.	Delno realizirano Vključeno v program za 2019	Konec leta 2018 smo objavili razpis za zaposlitev raziskovalca na mednarodnem projektu (zaposlen je bil v začetku leta 2019). Ena visokošolska učiteljica je bila pedagoško razbremenjena zaradi sodelovanja v raziskovalenbm projektu ARRS.
Izboljšanje elektronskega varnostnega sistema v knjižnici	Nerealizirano Vključeno v program za 2019	Fakulteta bo izdelala načrt nadgradnje elektronskega varnostnega sistema v letu 2019
izboljšati jasnost oz. predvidljivost procesa odločanja o sprejemu posameznih založniških projektov.	Nerealizirano Vključeno v program za 2019	Fakulteta je pričela oblikovati procesna pravila, ki bodo povečala transparentnost odločanja, s poudarkom na vsebinskih merilih.
Sozaložništvo najstarejše slovenske pravne revije Pravniki, z namenom njene uvrstitve v bazo SSCI	Delno realizirano Vključeno v program za 2019	Sklenjen je bil dogovor za sozaložništvo najstarejše slovenske pravne revije Pravniki, ki izhaja z nekaj prekinitvami že od leta 1862. Revija je že uvrščena v mednarodni bibliografski bazi Internationale Bibliographie der Zeitschriftenliteratur (IBZ) in CSA Philosopher's Index, nadaljevati pa je

		treba s prizadevanji za uvrstitev te revije v bazo SSCI. Trenutno poteka postopek njene evalvacije za sprejem v postopek za vključitev.
Sprejem pravilnika Komisije za študentske zadeve	Nerealizirano Vključeno v program za 2019	
uvedba učinkovite pedagoške konference.	Delno realizirano Vključeno v program za 2019	Ob podelitvi magistrskih diplomskih listin smo izvedli pedagoško konferenco, nakatero smo ob sodelovanju ŠS povabili prejemnike diplomskih listin in pedagoge, da bi se pogovorili o njihovih predlogih glede sprememb študijskega programa in njegovega izvajanja. Udeležba je bila zelo nizka, zato je treba v prihodnje razmisliti, kako navedeno srečanje narediti učinkovitejše.
Dodatno izobraževanje pedagoških delavcev na področju pedagogike in retorike.	Delno realizirano Ostaja na ravni predloga	Spodbujanje pedagoškega kadra k vključitvi v različne delavnice, namenjene izboljševanju pedagoških in retoričnih veščin..
Vzpostaviti delovno prijaznejše pogoje za delo, zlasti v poletnih mesecih, ko so temperature predvsem v južnem delu stavbe PF izjemno visoke	Nerealizirano Vključeno v program za 2019	Pravna fakulteta je začela z izdelavo načrta za klimatizacijo južnega dela stavbe.
Postopen prehod na elektronsko podpisovanje dokumentov.	Nerealizirano Vključeno v program za 2019	Realizacija je odvisna od uvedbe dokumentnega sistema, ki bi omogočal za določene postopke elektronsko podpisovanje.
Povečati število zaposlenih (predvsem mlajšega kadra) za dovolj obsežno in kakovostno opravljanje (zlasti mednarodne) raziskovalne dejavnosti na področju prava.	Delno realizirano. Vključeno v program za 2019	Konec leta 2018 smo objavili razpis za zaposlitev raziskovalca na mednarodnem projektu (zaposlen je bil v začetku leta 2019).
Izboljšati razmerje med pedagoškim kadrom in številom študentov v povezavi z neustrezno strukturo pedagoških delavcev (tj. razmerjem med visokošolskimi učitelji in asistenti).	Delno realizirano Vključeno v program za 2019	V letu 2018 smo zaposlili 3 nove asistente

4.4 Povezovanje PF z okoljem in dosežkov v okviru obštudijskih dejavnosti PF v 2018

Vse aktivnosti in dogodki se redno objavljajo in so dostopni na spletni strani PF: <http://www.pf.uni-lj.si/oglasna-deska/>.

4.5 Program ŠS članice - obštudijska dejavnost

Študentski svet PF (skrajšano: ŠSPF) je kolegijski predstveniški organ študentov PF. V svojem delovanju je neodvisen in nepristranski, namen je zastopati interese študentov, tako v razmerju do notranjih organov PF, kot tudi navzven na širši ravni (npr: preko delovanja v Študentskem svetu in različnih komisijah ter odborih na Univerzi v Ljubljani).

Glavna funkcija ŠSPF je sodelovanje pri reševanju študijske problematike in uresničevanje pravic študentov. Obravnavanje zadev in sprejemanje odločitev poteka vsaj enkrat mesečno na sejah. Sprejeta mnenja o zadevah, ki se nanašajo na pravice in dolžnosti študentov in študentk, so posredovana vodstvu PF. Študentski svet ima tudi pomembno vlogo pri imenovanju predstavnikov študentov v organe PF (Akademski zbor, Senat in delovna telesa senata). Študenti in študentke so preko svojih predstavnikov zastopani v vseh organih PF. Delovanje organov temelji na načelu enakopravnosti, kar pomeni, da je vsak glas študenta ali študentke v organih PF enakovreden glasu učitelja. Tako je študentkam in študentom PF omogočeno, da preko Študentskega sveta sodelujejo v organih PF in podajajo svoja mnenja, predloge in pripombe. Njihovi predlogi in iniciative so slišani in tudi uresničeni, če so v skupnosti prepoznani kot koristni.

V ŠSPF so torej predstavniki izključno študentke in študenti, ki so izvoljeni na neposrednih volitvah s strani študentk in študentov. Mandat člana ŠSPF je 1 leto. Pravico voliti in biti izvoljen ima vsak študent in študentka PF. Sestavljen je iz 9 članov – predsednik (ta predstavlja ŠSPF), podpredsednik, njuna namestnika, tajnik, predstavnik ŠSPF v Študentski organizaciji PF ter še trije člani. Vsak član ŠSPF je tako predstavnik študentk in študentov PF. V letu 2018 so potekale redne volitve članov v ŠSPF.

Ena izmed pristojnosti ŠSPF je tudi imenovanje predstavnikov študentk in študentov v organe PF. ŠSPF predstavlja tudi most povezovanja in prakso dobrega sodelovanja z vodstvom PF. Tako ŠSPF kot organ, ki zastopa interese študentk in študentov, kot prvi med enakimi opozarja na težave, s katerimi se srečujejo študentke in študenti pri samem študiju ali pri opravljanju izpitov.

Študentski svet je aktivno sodeloval tudi pri promoviranju PF na posameznih gimnazijah po Sloveniji, kot tudi na samih informativnih dnevih, ki potekajo na PF. ŠSPF je v letu 2018 tudi organiziral in izvedel predstavitev PF na osrednjem informativnem dogodku za bodoče študente in vse, ki jih zanima študij na PF, Informativi 2018.

ŠSPF sodeluje, podpira in promovira obštudijske dejavnosti, katerih namen je povezovati in nadgrajevati znanje pridobljeno skozi študij na PF. ŠSPF podpira tudi druge dejavnosti, katerih namen je v prvi vrsti ponuditi študentkam in študentov dodatna znanja, ki širijo pridobljeno teoretično znanje.